

Analýza hospodaření města Uh. Brod v letech 2007-2009 s návrhem na zlepšení hospodaření

Ivana Úředníčková, DiS.

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ivana ÚŘEDNÍČKOVA, DiS.**

Osobní číslo: **M080140**

Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Finanční řízení podniku**

Téma práce: **Analýza hospodaření města Uherský Brod v letech
2007-2009 s návrhem na zlepšení hospodaření**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Prostudujte literaturu k zadanému tématu.**

II. Praktická část

- **Charakterizujte činnosti obce.**
- **Proveďte finanční analýzu hospodaření obce.**
- **Doporučte opatření pro zlepšení hospodaření obce.**
- **Naznačte odhad vývoje hospodaření v dalších letech.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

[1] KOUDELKA, Z. Průvodce územní samosprávou. 1. vyd. Praha: Linde, 2003. 237 s. ISBN 80-7201-403-X.

[2] NAHODIL, F. a kol. Veřejné finance v České republice. 1. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

[3] PEKOVÁ, J. Veřejné finance. úvod do problematiky. 3. vyd. Praha: Aspi, 2005. 528 s. ISBN 80-7357-049-1.

[4] RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza. 1. vyd. Praha: Grada. 2007. 120 s. ISBN 978-80- 24 7-1386-1.

[5] VALACH, J. a kol. Finanční řízení podniku. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jan Kadlčík

EXT.

Datum zadání bakalářské práce:

23. února 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

27. dubna 2010

Ve Zlíně dne 23. března 2010

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

.....

---

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá hospodařením města Uherský Brod v letech 2007–2009 a hledá možnosti ke zlepšení tohoto hospodaření. Práce je rozdělena na část teoretickou a analytickou.

Teoretická část je zaměřena na klasifikaci základních pojmů práce. Témata se týkají obce, orgánů obce, hospodaření obce a finanční analýzou na posouzení hospodaření obce. V návaznosti na teoretickou část byla v části praktické provedena analýza hospodaření města Uherský Brod. Jako hlavní výkazy byly použity rozpočty a závěrečné účty města z let 2007–2009.

Závěrem mé práce je důkladné zhodnocení hospodaření města Uherský Brod s návrhem na zlepšení hospodaření a prognóza vývoje do dalších let.

Klíčová slova:

Obec, orgány obce, rozpočtová skladba, rozpočtová soustava, příjmy rozpočtu obce, výdaje rozpočtu obce, finanční analýza.

ABSTRACT

This bachelor's work deals with the management of the town Uherský Brod between years 2007–2009 and it tries to find out possibilities for an improvement of this management. This work is divided into theoretical and the analytic part.

The theoretical part is aimed to the elucidation of the basic terms of work. Issues relating to community, municipality authorities, farming communities and financial analysis to assess the financial management of municipalities. Consequently on the theoretical part there was made economy analysis of the town Uherský Brod. For these purposes were used budgets and closing accounts of this town in years 2007–2009.

Conclusion of my works is assessment of the economy of the city with a proposal to improve management and forecast of the coming years.

Keywords:

Community, the municipalities, budget composition, budgetary system, revenue budget of the municipality, expenditure budget of the municipality, financial analysis.

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. Janu Kadlčíkovi, který se mě ujal jako vedoucí mé bakalářské práce.

Poděkování patří především za poskytnutí potřebných informací a materiálů k tématu bakalářské práce, dále za ochotu a odborné rady a konzultace.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 OBCE	10
1.1 MĚSTA.....	10
1.2 PŮSOBNOST OBCÍ.....	10
1.2.1 Věcná působnost.....	10
1.2.2 Přenesená působnost.....	11
1.2.3 Druhy obcí.....	12
1.2.4 Majetek obcí v ČR.....	12
2 ORGÁNY OBCE	13
2.1 ZASTUPITELSTVO OBCE	13
2.2 RADA OBCE	14
2.3 STAROSTA	15
2.4 OBECNÍ ÚŘAD	15
2.5 VÝBORY ZASTUPITELSTVA	15
2.5.1 Finanční a kontrolní výbor	15
2.5.2 Komise.....	16
2.5.3 Zvláštní orgány obce	16
2.6 HOSPODAŘENÍ OBCE	16
3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	17
3.1 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	17
3.2 PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ.....	18
3.3 VÝDAJE VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ	19
4 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA	21
4.1 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA V ČR	21
4.2 ROZPOČET OBCE	22
4.3 ROZPOČET ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY.....	24
4.4 PŘÍJMY ROZPOČTU OBCE.....	25
4.5 VÝDAJE ROZPOČTU OBCE	26
5 FINANČNÍ ANALÝZA	29
5.1 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE	29
5.2 VÝKAZY FINANČNÍHO ÚČETNICTVÍ.....	30
5.3 ZDROJE FINANČNÍ ANALÝZY	31
II ANALYTICKÁ ČÁST	33
6 MĚSTO UHERSKÝ BROD	34
6.1 HISTORIE MĚSTA.....	34
6.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA	35
6.3 SLOŽENÍ RADY MĚSTA	36
6.4 PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ RADY MĚSTA UHERSKÝ BROD NA OBDOBÍ 2008–2010	36
6.5 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBYVATEL	37

6.6	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	38
7	ANALÝZA AKTIV A PASIV MĚSTA UHERSKÝ BROD.....	39
7.1	ANALÝZA AKTIV.....	39
7.2	ANALÝZA PASIV.....	44
8	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA UHERSKÝ BROD.....	51
8.1	ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ.....	52
8.1.1	Daňové příjmy.....	55
8.1.2	Nedaňové příjmy.....	57
8.1.3	Kapitálové příjmy.....	58
8.1.4	Neinvestiční dotace.....	58
8.1.5	Investiční dotace.....	59
8.2	ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ.....	59
8.2.1	Provozní výdaje.....	61
8.2.2	Kapitálové výdaje.....	62
8.3	FINANCOVÁNÍ.....	63
8.4	ANALÝZA ZADLUŽENOSTI.....	63
8.5	DLUHOVÁ SLUŽBA.....	64
9	ROZPOČTOVÝ VÝHLED MĚSTA UHERSKÝ BROD.....	67
10	OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ.....	71
	ZÁVĚR.....	73
	RESUMÉ.....	74
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	75
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	77
	SEZNAM TABULEK.....	78
	SEZNAM GRAFŮ.....	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Cílem mé bakalářské práce je provést analýzu hospodaření města Uherský Brod v letech 2007–2010 s návrhem možných opatření ke zlepšení tohoto hospodaření. Základní podklady, ze kterých jsem vycházela, byly rozpočty a závěrečné účty města za sledované období.

Práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část vychází z nastudovaných poznatků a informací získaných z potřebné prostudované literatury týkající se dané problematiky. Objasňuje charakteristiku obce, působnost obcí, majetek obcí, orgány obce. Nedílnou součástí mé práce představuje vysvětlení pojmů rozpočtová skladba a rozpočtová soustava. Na závěr se zabývám problematikou finanční analýzy, která je hlavní částí mé práce.

Analytická část navazuje na oblast teoretickou a tvoří podstatu této práce. Charakterizuje historii i současnost města Uherský Brod. Nejprve je v rámci analýzy hospodaření podrobně provedena analýza aktiv a pasiv města Uherský Brod. Výsledky jsou přehledně uspořádány do tabulek a obsahují vždy slovní zhodnocení situace. Další část obsahuje analýzu rozpočtových příjmů a výdajů. Zde srovnávám rozpočet schválený, upravený a skutečnost. Nadále se zabývám pojmem financování a analýzou zadluženosti. Poslední část tvoří dluhová služba, která slouží k regulaci zadluženosti obce.

Poslední část je věnována prognóze vývoje v letech 2010–2013. Jedná se o rozpočtový výhled města Uherský Brod.

Na závěr jsem uvedla souhrnné zrekapitulování výsledků analýzy hospodaření obce v časové řadě 3 let. Tento závěr hodnotím jako nejdůležitější z celé práce, neboť nám ukazuje situaci obce a plní základní cíl práce. Pokusím se také nastínit jaká případná opatření či změny by měly v rámci hospodaření nastat, případně uvést řešení k odstranění nedostatků.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 OBCE

Obec je tradičním základem územní samosprávy. Známa je zásada, že svobodná obec je základem svobodného státu. Obec je veřejnoprávní územní korporace, při realizaci svých pravomocí má povahu veřejného úřadu. Charakteristickými znaky obce jsou:

- vlastní území (územní základ obce);
- obyvatelstvo obce (personální základ obce);
- vystupování v právních vztazích svým jménem – právní subjektivita (právní základ obce);
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu (ekonomický základ obce).

Obcemi jsou ty územní samosprávné celky, které měly statut obce ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb. a dále obce nově zřízené podle tohoto zákona.

1.1 Města

Tradičně byly obce rozdělovány na vesnice, městečka (městyse) a města. Dnes zákon vytváří zvláštní skupinu obcí – města. S pojmem vesnice zákon nepracuje, i když v obecném vnímání jsou to obce, které nemají statut města.

Města jsou obce, které byly městy ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb. Novými městy se mohou stát obce, jež mají nejméně 3 000 obyvatel a za město je určí předseda Poslanecké sněmovny.

1.2 Působnost obcí

1.2.1 Věcná působnost

Věcnou působností rozumíme oblast společenských vztahů v rámci veřejné správy, které jsou upravovány a spravovány příslušným subjektem veřejné správy v rámci jeho činnosti.

Věcná působnost obcí je realizována formou samosprávy (samostatné působnosti) a formou přenesené státní správy na obec (přenesená působnost).

Samostatná působnost – do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. Samostatná působnost obcí je uvedena v zákonech jednak příkladným výčtem a dále jako péče v územním obvodu obce v souladu

s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Do samostatné působnosti ze zákona o obcích zejména patří:

- hospodaření obce;
- program rozvoje územního obvodu obce;
- územní plán obce, regulační plán a vyhlášení jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou;
- rozpočet obce;
- závěrečný účet;
- trvalé a dočasné peněžní fondy obce;
- právnické osoby obce a organizační složky obce, účast obce v právnických osobách;
- vydávání obecně závazných vyhlášek;
- místní referendum aj.

1.2.2 Přenesená působnost

Státní správa vykonávaná obcí je přenesená působnost, jež je určena ve speciálních zákonech, přičemž na obce je přenesena rozdílná míra státní správy. Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí právním řádem, ale i usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů.

Podle míry přenesení státní správy rozlišujeme:

- všechny obce;
- obce s matričním úřadem;
- obce se stavebním úřadem;
- obce s pověřeným obecním úřadem;
- obce s rozšířenou působností;
- Brno se zvláštní přenesenou působností;

- Praha s působností kraje. [1]

1.2.3 Druhy obcí

- obce, které nejsou městy;
- města;
- obce s pověřenými obecními úřady;
- statutární města;
- hlavní město Praha. [2]

1.2.4 Majetek obcí v ČR

Majetek obcí, jakož i vlastní příjmy jejich rozpočtů byly a jsou určeny především k zajištění veřejných služeb a k pokrytí nákladů výkonu samostatné působnosti obcí, měst a krajů. Územní samosprávné celky mají zákonem stanovenou **povinnost pečovat o majetek** a jeho rozvoj, účelně a hospodárně jej využívat, a to v souladu se zájmy a úkoly samosprávy, které jsou vymezeny zákonem jako samostatná působnost.

Územní samospráva je povinna svůj majetek chránit před zničením, poškozením, ale i před zneužitím nebo odcizením. **Rozhodovat o majetku** jako vlastník je oprávněno především zastupitelstvo obce, některé úkony jsou vyhrazeny radě.

I v případě majetku obcí a krajů platí, že práva vlastníka k majetku jsou obecně chráněna zákonem, zákon poskytuje ochranu vlastníkovi (tedy i obci či kraji), do jehož práv je neoprávněně zasahováno. [3]

Struktura majetku:

- nemovitosti (půda, lesy, stavby, kulturní památky apod.);
- movité věci (technická infrastruktura, dlouhodobý hmotný majetek);
- majetková práva (např. pohledávky);
- peněžní prostředky (tj. hotovosti a vklady na účtech, dlouhodobý finanční majetek);
- cenné papíry (směnky, šeky);
- nehmotná aktiva (majetek). [4]

2 ORGÁNY OBCE

2.1 Zastupitelstvo obce

Jediný z orgánů obce, který je ústavně zakotven. Má přímou demokratickou legitimitu danou volbami občanů. Zastupitelstvo je voleno na čtyři roky. Má nejméně 5 a nejvíce 55 členů. Může se platně usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů. Schází se dle potřeby, nejméně jednou za tři měsíce.

Práva a povinnosti člena zastupitelstva:

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo:

- a) Iniciativy – může předkládat návrhy zastupitelstvu, radě, výborům a komisím.
- b) Interpelace – může vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce.
- c) Informace – může požadovat od zaměstnanců obce informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce.

Člen zastupitelstva má povinnost:

- a) Aktivní účasti – musí se účastnit zasedání zastupitelstva a jiných orgánů, plnit úkoly které mu orgány uloží, hájit zájmy občanů obce.
- b) Vyvarovat se střetu zájmu.

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno:

- schvalovat program rozvoje obce;
- schvalovat územní plán obce a regulační plán;
- schvalovat rozpočet a závěrečný účet obce;
- zřizovat peněžní fondy obce;
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce;
- rozhodovat o založení a rušení právnických osob;
- delegovat zástupce obce na valnou hromadu obchodních společností;
- navrhopvat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností;
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce;
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda;

- navrhovat změny katastrálního území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí;
- volit starostu, místostarosty a radní obce a odvolávat je z funkce;
- zřizovat a zrušovat obecní policii;
- může si vyhradit další pravomoci v samostatné působnosti s výjimkou pravomocí vyhrazených radě obce.

2.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti, za její výkon je odpovědná zastupitelstvu. Členy rady jsou starosta, místostarosta a radní voleni z řad zastupitelstva. Tvoří ji nejméně 5 a nejvýše 11 členů. Rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů. Schůze rady jsou neveřejné, ze schůzí se vyhotovuje zápis.

Působnost rady obce

Rada:

- připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jeho usnesení;
- zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu;
- plní vůči právnickým osobám a organizačním složkám obce úkoly zakladatele nebo zřizovatele;
- rozhoduje ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydává nařízení obce;
- projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty;
- stanovuje rozdělení pravomocí v obecním úřadě, zřizuje a zrušuje odbory;
- na návrh tajemníka jmenuje a odvolává vedoucí odborů obecního úřadu;
- zřizuje a zrušuje komise rady;
- kontroluje plnění úkolů v samostatné působnosti;
- stanovuje celkový počet zaměstnanců obce;
- ukládá pokuty;
- přezkoumává opatření přijatá v samostatné působnosti;

- rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách;
- stanovuje pravidla pro přijímání a vyřizování petic;
- schvaluje organizační řád obecního úřadu;
- plní úkoly stanovené zvláštním zákonem.

2.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Je volen zastupitelstvem z řad členů a musí mít státní občanství. Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu. Po dobu nepřítomnosti starosty jej zastupuje místostarosta.

Nestanoví-li zastupitelstvo jinak, starosta:

- odpovídá za včasné přezkoumání hospodaření obce;
- plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů;
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce;
- rozhoduje o vyloučení členů komise rady;
- plní další úkoly stanovené zákonem.

2.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele je starosta. Může se členit na odbory a oddělení podle rozhodnutí rady obce. V samostatné působnosti obce plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo a rada, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad zřizuje úřední desku.

2.5 Výbory zastupitelstva

Zastupitelstvo zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, které mu předkládají svá stanoviska, návrhy a jsou mu odpovědny.

2.5.1 Finanční a kontrolní výbor

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady.

Jejich členy nemůžou být starosta, místostarosta, tajemník.

2.5.2 Komise

Jako své poradní a iniciativní orgány může zřídit rada komisi. Usnází se většinou hlasů všech svých členů, počet členů stanoví rada. Je výkonným orgánem. Komise je odpovědna radě obce.

2.5.3 Zvláštní orgány obce

V případech stanovených zákonem zřizuje starosta zvláštní orgány obce pro výkon přenesené působnosti, jmenuje a odvolává jejich členy. Mohou být kolektivní (mnohočlenné) i individuální (jednočlenné). [1]

2.6 Hospodaření obce

Základní účetní výkazy jsou:

- rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací;
- výkaz zisku a ztráty;
- příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací.

Účetní výkazy sestavují správci kapitol státního rozpočtu, organizační složky státu, příspěvkové organizace, územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí. [5]

3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů závazně člení tzv. **rozpočtová skladba** neboli rozpočtová klasifikace. V ČR upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, okresních úřadů, obcí i krajů, i vládních neziskových organizací. To umožňuje přehledně zjistit potřebné analytické informace, zajistit jednotnost a přehlednost v celé rozpočtové soustavě.

Rozpočtová skladba slouží **dlouhodobé analýze vývoje rozpočtů**. Umožňuje třídění příjmů a výdajů rozpočtu na příjmy a výdaje nenávratné povahy a návratné povahy. Tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku rozpočtu.

Podle druhového třídění se třídí peněžní operace do osmi tříd s podrobnějším členěním uvnitř každé třídy.

Příjmové operace se třídí do 1. – 4. třídy:

1. daňové příjmy;
2. nedaňové příjmy;
3. kapitálové příjmy;
4. přijaté dotace.

Výdajové operace se třídí do 5. – 7. třídy:

1. běžné výdaje;
2. kapitálové výdaje;
3. ostatní výdaje;
4. financování. [2]

3.1 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje delší období, než je rozpočtové, zpravidla 1,5 – 2 roky. Zahrnuje tyto etapy rozpočtového procesu:

- sestavení návrhu příslušného veřejného rozpočtu;
- projednání a schválení;
- plnění rozpočtu;

- případně schvalování úprav;
- kontrolu plnění.

Práce spojené se sestavováním návrhu veřejného rozpočtu začínají zpravidla půl roku i dříve před začátkem nového rozpočtového období. Sestavení návrhu rozpočtu je nejsložitější etapa rozpočtového procesu. Návrh státního rozpočtu připravuje **ministerstvo financí**.

Návrh veřejného rozpočtu je projednáván a schvalován ve volených orgánech. Pokud se nepodaří schválit návrh rozpočtu do začátku rozpočtového období, pak se až do schválení návrhu rozpočtu hospodaří podle tzv. **rozpočtového provizoria**. [4]

3.2 Příjmy veřejných rozpočtů

Veřejné příjmy jsou základním zdrojem krytí veřejných výdajů.

Členění příjmů z hlediska návratnosti:

- a) **nenávratné veřejné příjmy**, tzn. příjmy, které plynou do veřejného rozpočtu jako peněžního fondu od různých subjektů (občanů, firem). Typickými nenávratnými veřejnými příjmy jsou *daně, dávky, uživatelské poplatky za smíšené veřejné statky, příjmy z pronájmu či prodeje státního, obecního či regionálního majetku*.
- b) **návratné příjmy**, tzn. čerpané na určitou dobu. Po této době se musí vrátit tomu subjektu, který je půjčil. Příjmem může být *krátkodobý, střednědobý i dlouhodobý bankovní úvěr, dále finanční prostředky získané z emise cenných papírů*.

Členění z hlediska časového:

Je důležité členění příjmů veřejných rozpočtů na **běžné a kapitálové příjmy**. Běžné příjmy se každoročně opakují. Jsou určeny k financování běžných každoročně se opakujících výdajů. To je velmi důležité na nižší úrovni veřejných rozpočtů, zejména u **rozpočtů obcí**.

Běžné příjmy veřejných rozpočtů můžeme členit na:

- a) daňové příjmy;
- b) nedaňové příjmy, přičemž může jít jak o

- nenávratné příjmy běžného rozpočtu, např. užitelské poplatky za smíšené veřejné statky, příjmy z pronájmu majetku, dary apod., tak o
- návratné příjmy, tzn. krátkodobé úvěry a půjčky.

Kapitálové příjmy veřejných rozpočtů se každoročně neopakují, jsou spíše jednorázové. Jsou nedaňového charakteru. Patří sem:

- a) **nenávratné příjmy**, např. příjmy z prodeje státního a obecního majetku, dary, dotace z rozpočtové soustavy, příspěvky z jiného veřejného rozpočtu (např. u rozpočtů obcí v případě sdružování peněžních prostředků více obcí na společnou investici);
- b) **návratné** při čerpání střednědobého a dlouhodobého investičního úvěru nebo příjmů z emise střednědobých a dlouhodobých cenných papírů.

Podle kritéria míry závaznosti se člení veřejné příjmy na:

- a) **obligatorní** (povinné ze zákona), tzn. zejména daňové příjmy, správní poplatky za provedené úkony orgánů veřejné správy;
- b) **fakultativní**, jejichž zavedení a výběr závisí na rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy, např. užitelské poplatky jako ekvivalent za poskytnutý veřejný statek.

Veřejné příjmy bývají někdy označovány za fiskální příjmy. Jsou to ty veřejné příjmy, které plynou do veřejných rozpočtů, zajišťují jejich zdroje (příjmy), především státního rozpočtu. Rozhodující částí těchto příjmů jsou **daňové příjmy**.

3.3 Výdaje veřejných rozpočtů

Veřejné výdaje představují vztahy rozdělení a užití veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě. Jsou jedním z nástrojů ovlivňování proporcí mezi privátním a veřejným sektorem.

Členění výdajů z makroekonomického hlediska:

- a) **vládní výdaje** – zejména na nákup zboží a služeb pro veřejný sektor;
- b) **transfery**.

Z hlediska způsobů a důsledků alokace veřejných výdajů je dělíme:

- a) **alokační výdaje**, tzn. výdaje na nákupy zboží a služeb pro potřeby veřejného sektoru, výdaje na zabezpečování veřejných statků;
- b) **redistribuční výdaje**, zejména tzv. peněžní transfery různým subjektům. Jsou doménou především státního rozpočtu. Patří sem i dotace v rámci rozpočtové soustavy, zejména dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí;

Do rozpočtů obcí jsou z rozpočtové soustavy poskytovány **peněžní transfery ve formě běžných dotací** na financování neinvestičních potřeb, a to:

- účelových dotací;
- neúčelových dotací, o jejichž použití rozhodují obce samy.

Účelové běžné dotace jsou poskytovány obcím na vymezený účel, nejčastěji na financování vzdělání, na údržbu komunikací apod. Jsou **zúčtovatelné**, tzn., že nevyčerpaná část dotace se musí vrátit.

Dále do rozpočtů obcí jsou z rozpočtové soustavy poskytovány **peněžní transfery ve formě kapitálových (investičních) účelových dotací**. Slouží na financování konkrétní investice. Jsou proto přísně zúčtovatelné. Nevyčerpaná, ale i nesprávně použitá část této dotace se vrací.

Obce mají jen velmi omezenou **daňovou pravomoc**, tzn. uvalit místní daně, v ČR místní poplatky. Příjmy, a to i daňové, jsou nerovnoměrně rozloženy. Rozdíly v daňové kapacitě a rozdíly v daňovém výnosu mezi obcemi jsou velké.

- c) **stabilizační výdaje**, jimi se stát snaží ovlivňovat ekonomiku. Jsou doménou především státního rozpočtu.

Pro rozpočet jako plánovanou bilanci je důležité členění výdajů na:

- a) **plánované výdaje**, které lze poměrně přesně naplánovat, např. výdaje na financování škol, výdaje na veřejnou správu, ale i zákonné transfery;
- b) **neplánované výdaje**, které jsou především nahodilé a mimořádné výdaje, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového období, sankční výdaje, např. v ČR pokuty za porušení rozpočtové kázně placené z rozpočtu obce do státního rozpočtu. Je nutné vytvářet v rozpočtu rezervy pro krytí neplánovaných potřeb.

4 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA

Pod pojmem rozpočtová soustava se rozumí:

- a) soustava peněžních fondů;
- b) soustava rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy;
- c) soustava orgánů a institucí.

Mezi těmito orgány a institucemi mají významné postavení **ministerstvo financí**, daňové úřady, finanční úřady apod.

Do rozpočtové soustavy patří:

- soustava veřejných rozpočtů;
- soustava mimorozpočtových fondů;
- rozpočty vládních neziskových organizací.

Tyto peněžní fondy se tvoří, rozdělují a používají na principu:

- nenávratnosti;
- neekvivalence;
- nedobrovolnosti.

Do soustavy veřejných rozpočtů zahrnujeme:

- nadnárodní rozpočet v případě nadnárodních seskupení (např. v EU);
- ústřední rozpočet v zemi;
- rozpočty územní samosprávy;
- rozpočty veřejných podniků a vládních neziskových organizací ve veřejném sektoru.

4.1 Rozpočtová soustava v ČR

Do rozpočtové soustavy v ČR patří:

- a) **soustava veřejných rozpočtů**, a to:
  - státní rozpočet;
  - rozpočty měst a obcí;

- rozpočty organizačních složek.

b) mimorozpočtové fondy, a to:

- státní fondy;
- mimorozpočtové fondy měst a obcí;
- mimorozpočtové fondy na úrovni krajů. [4]

4.2 Rozpočet obce

Rozpočet je finanční plán na kalendářní rok. Sestavování rozpočtu se řídí zásadou:

- každoročního sestavování a schvalování, časového použití;
- reálnosti a pravdivosti;
- účelovosti;
- úplnosti a jednotnosti;
- dlouhodobé vyrovnanosti;
- veřejnosti.

Obec může sestavovat jako svůj nástroj střednědobého finančního plánování **rozpočtový výhled** zpravidla na 2–5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Závěrečný účet

Obec musí své hospodaření za uplynulý rok přezkoumat na své náklady auditorem nebo krajským úřadem. [1]

Rozpočet – bilance

Hospodaření obcí a krajů během rozpočtového období je možné znázornit vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2, \text{ kde}$$

F_1 = stav peněžních prostředků na počátku roku;

P = příjmy, V = výdaje;

F_2 = stav peněžních prostředků na konci roku.

Dlouhodobým cílem hospodaření obce by měl být vyrovnaný rozpočet, kdy $P = V$. Případně přebytkový rozpočet, kdy $P > V$ a tvoří se rozpočtová rezerva. Dlouhodobě

schodkový rozpočet, kdy $P < V$ se musí vyrovnat návratnými finančními prostředky, vede k zadlužení obce. [2]

Tab. 1. Rozpočet obce v ČR

PŘÍJMY	VÝDAJE
Běžné:	Běžné:
– daňové:	– neinvestiční:
<ul style="list-style-type: none"> – svěřené daně – sdílené daně – místní poplatky – správní poplatky 	<ul style="list-style-type: none"> – mzdy a platy – povinné pojistné za zaměstnance – materiálové – energie – nájemné – sociální dávky – výdaje na municipální podniky – sankce za porušení rozpočtové kázně – placené pokuty – placené úroky – ostatní (poskytnuté dary apod.) – dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
– nedaňové:	
<ul style="list-style-type: none"> – poplatky za služby – příjmy z pronájmu majetku – příjmy od organizačních složek, příspěvkových organizací – zisk obecních podniků – dividendy z akcií, přijaté úroky – transfery – dotace 	<ul style="list-style-type: none"> – neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím – výdaje na sdružování finančních prostředků (neinvestiční)
Kapitálové:	Kapitálové:
<ul style="list-style-type: none"> – z prodeje majetku – nemovitého a movitého dlouhodobého majetku – z prodeje akcií a majetkových podílů – kapitálové transfery – účelové, neúčelové – přijaté úvěry – příjmy z emise komunálních obligací – přijaté splátky půjček 	<ul style="list-style-type: none"> – na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku – na nákup cenných papírů – na kapitálové poskytnuté dotace organizačním složkám a různým subjektům
Ostatní:	
<ul style="list-style-type: none"> – doplňkové – přijaté sankční pokuty apod. 	<ul style="list-style-type: none"> – na investiční příspěvky příspěvkovým organizacím – na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům – splátka úvěrů

Zdroj: [4]

Hospodaření obcí a krajů, jejich účetnictví podléhá **povinnému auditu**. Povinnost vyplývá ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Nedodržení zákona má za následek sankční pokutu, kterou musí obec či kraj zaplatit do státního rozpočtu. V ČR zajišťuje obcím v okrese audit většinou bezplatně krajský úřad.

Rozpočty územní samosprávy (obce, kraje) obsahují:

- a) **příjmy a výdaje**, které mají vztah k činnosti samosprávy i k výkonu státní správy v rámci tzv. přenesené působnosti;
- b) **finanční vztahy**:
  - k veřejnému sektoru;
  - k podnikatelským subjektům, a to jak na straně příjmů, např. u obcí prostřednictvím placených místních poplatků, prostřednictvím placení uživatelských poplatků, tak na straně výdajů, např. při poskytování dotací soukromým podnikatelům;
  - k rozpočtové soustavě, tj. ke státnímu rozpočtu, v ČR i k rozpočtu okresního úřadu, ke státním fondům. V ČR jsou dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů měst a obcí poskytovány většinou prostřednictvím rozpočtu krajského úřadu;
  - k ostatním obcím či krajům, např. zajišťují-li a financují-li obce na smluvním základu společně některé veřejné statky. Jedna obec je provozovatelem a ostatní obce jí přispívají finanční prostředky do jejího rozpočtu na krytí nákladů, spojených se zabezpečením veřejných statků;
  - k ostatním subjektům, např. k peněžnímu ústavu.

4.3 Rozpočet územní samosprávy

Finanční plán obsahuje:

- a) **krátkodobý rozpočet**, poněvadž územní samospráva není ve svém hospodaření soběstačná, je důležité dobře krátkodobě plánovat peněžní příjmy a výdaje, peněžní toky a jejich časové rozložení během rozpočtového roku. Je důležité **zajistit v každém okamžiku likviditu obce, kraje**;

- b) **střednědobou a dlouhodobou rozpočtovou prognózu**, v ČR obce převážně sestavovaly pouze roční rozpočet a neplánovaly rozpočtovou prognózu. Rozpočtová prognóza je však důležitá pro financování nákladných investic ve veřejném sektoru, a to i v souvislosti se střednědobou a dlouhodobou **investiční strategií obce**.

Rozpočet je nástrojem prosazování cílů obecní politiky, jejímž subjektem je volený orgán obce, v ČR zastupitelstvo obce. Je nástrojem realizace koncepce územní samosprávy.

Rozpočtovou zásadu publicity lze nejkvalitněji využívat právě v obcích a krajích. Zejména v obcích je zpětná vazba mezi volenými a výkonnými orgány a obyvatelstvem velmi intenzivní.

4.4 Příjmy rozpočtu obce

Závazně je členění rozpočtová skladba.

- a) **daňové příjmy**, jsou zatím pouze příjmem rozpočtů obcí;
- **Daňová pravomoc obcí** – s daňovým určením souvisí daňová pravomoc, tzn., kdo ovlivňuje předmět daně, způsob výpočtu základu daně, sazby daně, kdo daň vybírá a spravuje, případně kdo povoluje osvobození, slevy z daně apod. Obce v ČR mají velmi omezenou daňovou pravomoc. V současné době mají malou daňovou pravomoc u daně z nemovitostí, relativně větší daňovou pravomoc mají u místních poplatků.
  - **Daňový výnos** – v ČR je většinou daňový výnos nerovnoměrně rozložen.
  - **Místní poplatky v ČR** – vedle majetkových a důchodových daní jsou příjmem rozpočtů obcí tzv. místní poplatky. Mají fakultativní charakter, nepředstavují velký příjem rozpočtu obcí, v průměru nepřesahují 2 % z celkových příjmů místních rozpočtů v ČR.
- b) **nedaňové příjmy** rozpočtů územní samosprávy v ČR;

Mezi vlastní nedaňové příjmy rozpočtu územní samosprávy patří:

- příjmy od vlastních neziskových organizací;
- příjmy z vlastního podnikání;
- příjmy z pronájmu nebo z prodeje majetku;

- příjmy z obchodování s cennými papíry;
- ostatní správní poplatky.

Územní samospráva může i finančně investovat. Může zvětšovat svůj majetek nákupem cenných papírů. Za nejbezpečnější způsob finančního investování se považuje nákup státních dluhopisů.

c) dotace;

Obce i kraje potřebují ve větší či menší míře dodatečné finanční prostředky z rozpočtové soustavy, zejména ze státního rozpočtu. Dotace tvoří významnou část příjmů jejich rozpočtů. Obce mohou získávat účelové dotace ze státních fondů.

d) návratné příjmy;

Poněvadž i daňové příjmy přicházejí na příjmový účet rozpočtu obce až v průběhu rozpočtového období, mohou se obce dostat na počátku roku do obtížné situace. Nemají-li své finanční rezervy, jsou nuceny využívat úvěr a platit z něho úroky.

Územní samospráva může využívat:

- krátkodobý úvěr se splatností do jednoho roku;
- střednědobý úvěr se splatností do čtyř let;
- dlouhodobý úvěr se splatností do deseti let;
- příjmy z emise obligací;
- návratné půjčky.

4.5 Výdaje rozpočtu obce

Územní samospráva se významně podílí na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. Rozhodující část výdajů rozpočtů územní samosprávy jsou alokační výdaje na zabezpečení veřejných statků.

Závazně člení výdaje rozpočtová skladba.

Důležité je členění výdajů z hlediska rozpočtového plánování na:

- **plánované;**
- **neplánované**, řešení havarijních stavů, krizových situací (krizové řízení).

Největší skupinu výdajů rozpočtů územní samosprávy tvoří **alokační výdaje**. Mohou být:

- běžné;
- kapitálové.

Alokační výdaje zahrnují:

- a) **výdaje na nákup služeb** i zboží;
- b) **výdaje na financování čistých a smíšených veřejných statků**, které zajišťují tzv. organizační složky (obce, kraje) a příspěvkové organizace zřizované obcí či krajem, a to formou dotací či příspěvků, zvláště členěných na běžné a kapitálové.

Redistribuční výdaje jsou velmi malé. Jsou to pouze doplňkové peněžní transfery obyvatelstvu. Mají charakter běžných výdajů.

Nenávratné výdaje na financování veřejných statků tvoří nejdůležitější skupinu nenávratných výdajů. Měly by být kryty výnosem tzv. svěřených a sdílených daní, případně místních daní.

Tyto výdaje mohou mít charakter jak běžných výdajů, tak i kapitálových výdajů.

Mezi tyto výdaje patří výdaje:

- na upřednostněné veřejné statky;
- na zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti;
- na veřejné osvětlení;
- na veřejné komunikace;
- na veřejnou zeleň;
- na likvidaci negativních externalit;
- na vlastní správu a samosprávu;
- na financování výdajových programů.

Územní samospráva může pořídit investici do veřejného sektoru:

- dodavatelsky od soukromého sektoru;
- vlastní investiční činností;

- využitím tzv. komunálního leasingu.

Obec i kraj mohou zajišťovat své investiční záměry různým způsobem. Výdaje na sdružování finančních prostředků jsou zatím velmi malou částí výdajů rozpočtů obcí.

Výdaje na nenávratné transfery jsou:

- přímé adresné dotace sociálně slabším občanům – uživatelům na spotřebu smíšených veřejných statků;
- adresné sociální výpomoci;
- dotace soukromým podnikatelům na podporu podnikání;
- dary;
- pokuty a jiné sankční platby;
- placené daně, kdy obec i kraj je poplatníkem daní.

Do výdajů na splácení návratných finančních prostředků rozpočtu územní samosprávy patří výdaje na:

- splácení úvěrů a úroků;
- výdaje na splácení finančních výpomocí;
- výdaje na úhradu nákladů emise obligací;
- splácení emise včetně úroků.

Mezi **návratné výdaje** rozpočtů územní samosprávy patří:

- půjčky poskytované jiným subjektům, a to:
  - za účelem zhodnocení finančních prostředků;
  - za účelem bezúročné dočasné pomoci. [2]

5 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je oblast, která představuje významnou součást komplexu finančního řízení podniku, neboť zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností. Je předmětem úzce spojena s finančním účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů: rozvahy, výkazu zisků a ztrát a přehledu o peněžních tocích (cash-flow).

Účelem a smyslem finanční analýzy je provést, s pomocí speciálních metodických prostředků, **diagnózu finančního hospodaření podniku**, podchytit všechny jeho složky, případně při podrobnější analýze zhodnotit blíže některou ze složek finančního hospodaření. [6]

K základním cílům finančního řízení podniku je možno zařadit především **dosahování finanční stability**, kterou je možno hodnotit pomocí dvou základních kritérií:

- **schopnost vytvářet zisk**, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál – toto kritérium je obecně považováno za nejdůležitější, neboť vystihuje podstatu podnikání;
- **zajištění platební schopnosti podniku** – je cíl druhotný, nicméně je potřeba si uvědomit, že bez platební schopnosti většinou neexistuje možnost firmy nadále fungovat a předznamenává konec podnikatelské činnosti. [7]

5.1 Finanční analýza obce

Významným nástrojem pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého článku územní samosprávy je finanční analýza. Finanční analýza hodnotí nejen minulé hospodaření, ale také se snaží odhalit pozitivní i negativní faktory, které hospodaření ovlivnily. Je důležitým nástrojem řízení.

Finanční analýza je podkladem pro sestavení návrhů obecního rozpočtu a může být využita pro tvorbu investičního programu i pro komplexní program rozvoje obce. Výsledky této analýzy je vhodné porovnat s dalšími srovnatelnými obcemi.

Elementární metody finanční analýzy se člení na následující:

- a) **analýzu stavových ukazatelů** – horizontální a vertikální analýza;
- b) **analýzu tokových a rozdílových ukazatelů** – cash flow;

- c) **analýzu poměrových ukazatelů** – rentability, aktivity, zadluženosti;
- d) **analýzu soustav ukazatelů** – Du Antův rozklad a pyramidový rozklad.

Finanční analýza obce zahrnuje:

1. **Analýzu majetku obce.**
  - stálá aktiva a jejich rozbor;
  - oběžná aktiva a jejich rozbor;
2. **Analýza pasiv obce.**
  - vlastní zdroje a jejich rozbor;
  - cizí zdroje a jejich rozbor;
3. **Analýza rozpočtových příjmů.**
4. **Analýza rozpočtových výdajů.**
5. **Analýza zadluženosti.**
6. **Analýza likvidity.**
7. **Regulace zadluženosti obcí. [8]**

5.2 Výkazy finančního účetnictví

Osou tříbilančního systému je rozvaha.

Rozvaha zachycuje majetek organizace ze dvou hledisek:

- a) **z hlediska konkrétního majetku**, tj. z jakých položek se majetek skládá, resp. jaká je majetková struktura:
  - dlouhodobá, resp. stálá aktiva, tj. majetek, jehož hodnota je spotřebována postupně;
  - oběžná aktiva, tj. majetek, jehož hodnota vstupuje do hospodářského procesu najednou;
- b) **z hlediska zdrojů**, tj. jaký byl původ konkrétních forem majetku, z čeho byly pořízeny.

Ostatní bilance jsou bilancemi odvozenými.

Výkaz zisků a ztrát vysvětluje proces tvorby zisku (resp. zlepšeného výsledku hospodaření jako přírůstku zdrojů vlastních, finanční fondy), nebo ztráty. Výkaz zisků a ztrát sestavuje obec v případě účtování o hospodářské činnosti.

Výkaz o peněžních tocích, cash–flow analogicky skýtá přímé vysvětlení změny peněžních prostředků tvořících součást aktiv. Výkaz je postaven na skutečnosti, že hospodářským procesem dochází nepřetržitě k pohybu hodnot, který se projevuje změnami stavů položek aktiv a pasiv, včetně změn hodnoty peněžních prostředků a zisku, (resp. zlepšeného výsledku hospodaření). Výkaz není povinnou součástí předepsaných výkazů, ale v rámci plnění úkolů finančního řízení se vřele doporučuje jeho „dobrovolné“ sestavení. Cash–flow u obce = roční rozpočet + plnění.

5.3 Zdroje finanční analýzy

Mezi nejvýznamnější zdroje patří:

Účetní data čerpaná z:

- účetních výkazů finančního účetnictví (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, příloha k účetním výkazům, případně výkaz o peněžních tocích);
- finančních výkazů (výkaz o plnění rozpočtu).

Mezi další významné zdroje pro finanční analýzu patří:

- vnitropodnikové (manažerské) účetnictví;
- závěrečné účty a výroční zprávy;

Ostatní data čerpaná z:

- vlastních i další statistik;
- podkladů úseku práce a mezd;
- vnitřních směrnic, pokynů;
- řídicích aktů, instrukcí;
- zápisů z pracovních porad;
- předpovědí a zpráv ostatních (vedoucích) pracovníků;

Externí data, tj. data z vnějšího ekonomického prostředí, např.:

- údaje státní statistiky;

- údaje z dalších šetřeních ústředních orgánů;
- internet. [9]

II ANALYTICKÁ ČÁST

6 MĚSTO UHERSKÝ BROD

Obr. 1. Uherský Brod

6.1 Historie města

Počátky historického osídlení Uh. Brodu, jehož jméno připomíná brod přes řeku Olšavu, sahá do 10.- 12. století. Díky své poloze, v blízkosti obchodních cest, se Brod pomalu měnil ve významné hospodářské centrum. Významným mezníkem v historii Uh. Brodu je 29. říjen 1272, kdy český král Přemysl Otakar II. povýšil Brod na **město královské** a udělil mu hlubčické právo (soubor právních nařízení) a právo nuceného skladu. Postupně udělil král městu další privilegia (např. osvobození od placení mýta ve všech svých zemích z roku 1275, kdy se v listině vydané v Olomouci poprvé vyskytuje název „Brod Uherský“).

Jako hraniční, pevnostní město, musel Brod čelit nájezdům Uhrů. Těžké chvíle prožíval i v období husitských válek, kdy se stal v podstatě průchodištěm husitských vojsk a také jejich důležitým opěrným bodem. Uklidnění, které nastalo po ukončení husitských válek netrvalo dlouho. Další útrapy přinesla městu, ve druhé pol. 15. stol., válka českého krále Jiřího z Poděbrad s uherským Matyášem Korvínem. 18. června roku 1506 se stal pánem Uh. Brodu Jan z Kunovic, za jehož panství zaznamenalo město kulturní a hospodářský rozkvět (výstavba radnice, panského domu).

Doba pobělohorská zasáhla velmi nepříznivě do života města, které bylo krutě pronásledováno ničivými nájezdy vojsk a morovými ranami, z nichž nejničivější byla

v roce 1680, která vážně zdecimovala obyvatelstvo. Tyto pohromy byly příčinou hospodářského úpadku, z něhož se Brod vzpamatoval na počátku 18. stol.

Ve II. pol. 19. stol. dochází k postupným změnám, začíná se rozvíjet průmyslová výroba a Uh. Brod se stává sídlem okresního hejtmanství. V letech 1883–1888 byla do Brodu přivedena železniční dráha, která oživila jeho význam jako tranzitního města.

V meziválečném období se Uherský Brod rozrůstal ve větší město, vznikla řada nových továren a došlo ke změně sociální struktury obyvatelstva, kdy začalo převažovat dělnictvo.

Došlo i k rozvoji kulturního života, vznikl zde **Hudební spolek Dvořák** s malým symfonickým orchestrem, ze sportovních jednot vynikal především Sokol.

V poválečném období se v důsledku socialistické industrializace přeměnil Brod v průmyslové město, v roce 1960 byl zrušen uherskobrodský okres, což mělo za následek omezení dalšího rozvoje. Ačkoli Uherský Brod svým způsobem doplácí na ztrátu okresu, patří dnes k vyspělým průmyslově kulturním městům v České republice. [10]

6.2 Základní charakteristika města

Město Uherský Brod se nachází na jihovýchodě Moravy ve Vizovické vrchovině. Ve vztahu ke Zlínskému kraji leží v jeho jižní části asi 25 km na jih od krajského města Zlína. Hraniční přechod se Slovenskou republikou – Starý Hrozenkov, je vzdálen cca 23 km jihovýchodním směrem.

Osou jižní části města je řeka Olšava, kterou kopíruje jak železnice, tak i silnice. Severně od nich je pak samotné historické a poměrně zachovalé jádro města.

Zastavěné území města Uherský Brod se rozkládá od nadmořské výšky 206 metrů n. m. (při řece Olšavě) až po 297 metrů n. m. Střed Masarykova náměstí je ve výšce cca 238 metrů n. m.

Mikroregion Uherskobrodsko je oblast, která je historicky i katastrálně vymezena přirozenou spádovostí k Uherskému Brodu. Spádovostí je myšlena dopravní dosažitelnost tohoto centra a také představuje existenci společenských, sociálních, hospodářských a kulturních vazeb obyvatelstva tohoto mikroregionu. Na regionální úrovni je významné napojení na Uherské Hradiště a krajské město Zlín.

Uherskobrodsko tvoří 28 obcí a 2 města.

Města: Bojkovice a Uherský Brod, která jsou přirozeným centrem regionu.

Obce: Bánov, Březová, Bystřice pod Lopeníkem, Dolní Němčí, Drslavice, Horní Němčí, Hostětín, Hradčovice, Komňa, Korytná, Lopeník, Nezdenice, Nivnice, Pašovice, Pitín, Prakšice, Rudice, Slavkov, Starý Hrozenkov, Strání, Suchá Loz, Šumice, Vápenice, Veletiny, Vlčnov, Vyškovec, Záhorovice, Žitková.

6.3 Složení rady města

Rada města dle § 122 zák. č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů zřídila jako své iniciativní a poradní orgány tyto komise:

- Bytovou komisi RM;
- Kulturní komisi RM;
- Komisi RM pro rozvoj města;
- Komisi RM pro bezpečnost a prevenci kriminality;
- Sportovní komisi RM;
- Pracovní skupina RM pro územní plán.

6.4 Programové prohlášení Rady města Uherský Brod na období 2008–2010

Rada města se při své činnosti bude řídit především těmito principy a zásadami:

- **Kvalitní, efektivní a plně transparentní výkon veřejné správy** – při všech rozhodovacích procesech, kterých se budou aktivně účastnit odborní pracovníci MěÚ i externích firem, dodržovat zásady efektivity, kvality a průhlednosti. Veškerá veřejná správa musí být vykonávána profesionálně s maximální vstřícností a transparentností vůči veřejnosti;
- **Efektivní vynakládání prostředků města** – formou promyšlené úspory a efektivního vynakládání běžných provozních výdajů docílit navýšení výdajů na investiční výstavbu města, aniž by došlo k omezení provozuschopnosti. Rychle reagovat na aktuální změny ve vyhlašovaných operačních programech tak, aby město bylo schopno čerpat co nejvíce finančních prostředků z mimorozpočtových zdrojů;
- **Důraz na plánované financování rozvojových aktivit dle přijatého střednědobého plánu** – vypracování střednědobého integrovaného plánu rozvoje

města jako základního výchozího materiálu pro plánovité investování a hospodaření města. Účelné směřování finančních zdrojů na jasně a jednoznačně stanovené priority;

- **Podpora podnikání a propagace města** – upřednostnění dlouhodobých podnikatelských záměrů s předpokladem trvalého působení v mikroregionu Uherskobrodsko. Propagování města Uherský Brod jako významného regionálního centra s bohatými historickými, duchovními a kulturními tradicemi;
- **Ochrana zdraví, života a majetku občanů** – bezpečnost města, jeho obyvatel a návštěvníků je jednou ze základních priorit Rady města. Městská policie UB díky pravidelné pochůzkové službě musí být vidět na ulicích, před školami a hlavně v těch místech, kde se dá čekat porušování zákona;
- **Udržení zdravého životního prostředí a jeho trvalá ochrana** – rozhodovat o budoucím územním i urbanistickém rozvoji města s ohledem na ekologické vazby a souvislosti;
- **Instituce přístupné handicapovaným spoluobčanům** – v rámci projektu bezbariérové město prosazovat na jednotlivých pracovištích úřadu úpravy s cílem postupného dosažení bezbariérového přístupu pro handicapované občany;
- **Informovanost občanů** – včasné, cíleně a aktuálně informovat občany města (včetně okrajových částí) o významných skutečnostech a připravovaných rozhodnutích veřejné správy s respektem ke zpětné vazbě. [11]

6.5 Demografický vývoj obyvatel

Tab. 2. Srovnání počtu obyvatel Uherského Brodu v jednotlivých letech

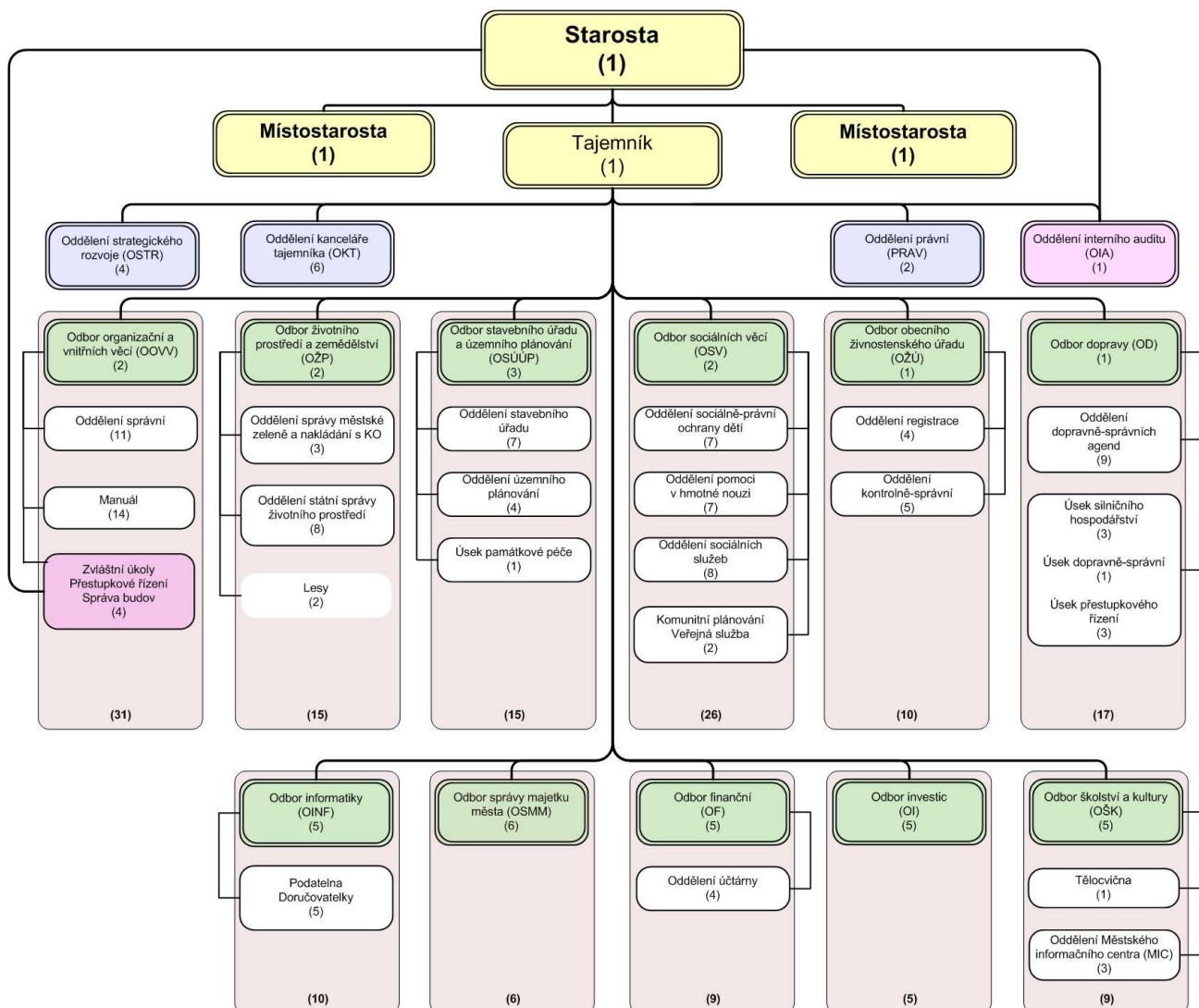
Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek celkový	Stav k 31.12
2006	17 399	149	134	240	348	-93	17 306
2007	17 306	148	132	327	341	2	17 308
2008	17 308	166	154	214	373	-147	17 161

Zdroj: [12]

Za poslední tři roky došlo k poklesu počtu obyvatel, v roce 2008 s porovnání s rokem 2006 o 145 obyvatel. Počet narozených dětí roste, stejně jako roste počet zemědělných obyvatel. Velké rozdíly tvoří počty přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel, kdy vystěhovalí tvoří větší část. Např. v roce 2008 tvořil rozdíl mezi nimi 159 obyvatel.

6.6 Organizační struktura

Organizační struktura Městského úřadu Uherský Brod

Obr. 2. Vnitřní předpis organizace – organizační řád MěÚ Uherský Brod

7 ANALÝZA AKTIV A PASIV MĚSTA UHERSKÝ BROD

7.1 Analýza aktiv

Nejprve se zaměřím na analýzu aktiv a pasiv. V následující tabulce je znázorněno porovnání stálých a oběžných aktiv k celkovému objemu aktiv. Následuje zhodnocení jednotlivých položek aktiv dle rozvahy. Viz. příloha PII.

Tab. 3. Struktura aktiv v letech 2007–2009 (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
Stálá aktiva	2 225 781 679	2 187 649 627	2 284 353 118
Oběžná aktiva	32 282 858	42 658 875	51 083 932
Celkem	2 258 064 537	2 230 308 502	2 335 437 050

Zdroj: vlastní

Jak vyplývá z tabulky převážnou část majetku obce tvoří stálá aktiva. Nemají však rostoucí průběh, v roce 2008 došlo ke snížení, aby se v roce 2009 téměř dorovnal stav z roku 2007. Rozdíl činí pouze 58 571 439 Kč, což v procentech činí navýšení o 2,6 %. Oběžná aktiva mají během sledovaného období rostoucí průběh.

Tab. 4. Struktura aktiv – podrobnější členění (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
DNM celkem	13 224 386	14 743 630	14 743 630
DHM celkem	2 084 134 173	2 044 482 877	2 141 186 368
DFM celkem	128 423 120	128 423 120	128 423 120
OA zásoby celkem	69 952	95 238	231 449
Pohledávky celkem	22 297 692	18 035 721	20 835 690
FM celkem	732 342	1 473 932	2 136 428
PRH celkem	9 182 872	23 053 984	27 880 365

Zdroj: vlastní

V rámci podrobného členění tvoří DNM města především software a drobný dlouhodobý nehmotný majetek. Do DHM město člení pozemky, umělecká díla a předměty, stavby,

samostatné movité věci a soubory movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů, drobný dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený DHM. V rámci DFM město zahrnuje majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem a dlužné cenné papíry držené do splatnosti.

V oběžných aktivech město vykazuje v rámci zásob pouze materiál na skladě. V pohledávkách především poskytnuté provozní zálohy, pohledávky za rozpočtové příjmy, ostatní pohledávky, pohledávky za zaměstnanci a jiné pohledávky. Ve finančním majetku město zahrnuje ceniny a ostatní běžné účty. Poslední položkou jsou účty rozpočtového hospodaření (PRH) a další účty mající vztah k rozpočtovému hospodaření a účty mimorozpočtových prostředků do níž město člení základní běžný účet a běžné účty peněžních fondů. Viz. příloha PII.

Tab. 5. Podíl aktiv na celkovém objemu plnění (v %)

ROK	2007	2008	2009
Stálá aktiva	98,6	98,1	97,8
Oběžná aktiva	1,4	1,9	2,2

Zdroj: vlastní

Tabulka vyjadřuje procentuální podíly stálých a oběžných aktiv na aktivech celkových. Ukazuje se zde, že oběžná aktiva mají velmi malý podíl a rostoucí charakter v posloupnosti jednotlivých let. Nejvyšší podíl zaznamenává v roce 2009. Stálá aktiva tvoří téměř většinou část majetku a její průběh je v letech kolísavý.

Tab. 6. Dlouhodobý nehmotný majetek (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	13 224 386	14 743 630	14 743 630

Zdroj: vlastní

Dle tabulky vidíme, že hodnota DNM má v roce 2008 oproti roku 2007 rostoucí charakter. Rok 2009 je v porovnání s minulým rokem neměnný. DNM tvoří z větší části software a další položkou je drobný DNM.

Tab. 7. Podíl DNM na stálých aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
DNM	0,6	0,7	0,6

Zdroj: vlastní

Podíl DNM na stálých aktivech je v letech 2007 a 2009 stejný, činí 0,6 %. Pouze v roce 2008 došlo k navýšení oproti roku minulému o 0,1 % což je nepatrná částka. Jednalo se o zvýšení jak částek softwaru, tak drobného DNM.

Tab. 8. Dlouhodobý hmotný majetek (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	2 084 134 173	2 044 482 877	2 141 186 368

Zdroj: vlastní

Nejvyšší hodnoty vykazuje DHM v roce 2009. V porovnání s rokem 2007 došlo k jeho navýšení o 57 052 195 Kč, tedy o 2,73 %. Jednalo se o navýšení hodnoty staveb a samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí, přičemž v roce 2009 pěstitelské celky trvalých porostů měli oproti roku 2007 a 2008 nulovou hodnotu. V letech 2007 i 2008 činila hodnota pěstitelských celků shodnou sumu 4 704 604 Kč.

Tab. 9. Podíl DHM na stálých aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
DHM	93,6	93,5	93,7

Zdroj: vlastní

Z tabulky plyne, že nejvyšší podíl na stálých aktivech tvoří DHM. Ve všech letech činí průměrně shodně 93% podíl. Nejvyšší částky tvoří v letech shodně hodnota staveb a pozemků. Další významnou položkou je nedokončený DHM. Stavby tedy tvoří největší část DHM. V roce 2009 stavby představují 74% podíl z celkového DHM.

Tab. 10. Dlouhodobý finanční majetek (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	128 423 120	128 423 120	128 423 120

Zdroj: vlastní

Ve sledovaném období byla hodnota DFM neměnná. Zde město zahrnuje především majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem a dlužné cenné papíry držené do splatnosti. Valná část přitom připadá na majetkové účasti, na které spadá 98% podíl z DFM (firma REGIO UB, s. r. o., Městská nemocnice s poliklinikou).

Tab. 11. Podíl DFM na stálých aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
DFM	5,8	5,9	5,6

Zdroj: vlastní

I když byl DFM ve sledovaném období neměnný, mění se výše stálých aktiv. Proto v roce 2008 zaznamenal největší hodnoty. V roce 2009 došlo ke snížení o nepatrnou hodnotu 0,3 %. Toto snížení však není v důsledku změn DFM v rozvaze, ale kvůli již zmíněnému pohybu celkových aktiv.

Oběžná aktiva

Tab. 12. Zásoby (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	69 952	95 238	231 449

Zdroj: vlastní

Z tabulky vidíme, že hodnota zásob se ve sledovaném období neustále zvyšuje. Nejvyšší hodnoty zaznamenaly zásoby v roce 2009, kdy se oproti roku 2008 zvýšily o 136 211 Kč. Zásoby se od roku 2007 do roku 2009 zvýšily 3,3 násobně.

Tab. 13. Podíl zásob na oběžných aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
Zásoby	0,2	0,2	0,5

Zdroj: vlastní

Největší podíl zásob je v roce 2009, kdy došlo k nárůstu v oblasti materiálu na skladě, který tvoří v rozvaze města jedinou položku zásob. Tento podíl je nejvyšší v roce 2009 a činí 0,5 %.

Tab. 14. Pohledávky (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	22 297 692	18 035 721	20 835 690

Zdroj: vlastní

Hodnota pohledávek se v roce 2008 snížila v poměru z roku 2007 o 4 261 971 Kč, což bylo zapříčiněno rapidním poklesem hodnot ostatních pohledávek i snížením položky pohledávky za zaměstnance. V roce 2009 se hodnota pohledávek zvýšila díky položce poskytnuté provozní zálohy. Přesto největší hodnoty vykazovaly pohledávky v roce 2007.

Tab. 15. Podíl pohledávek na oběžných aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
Pohledávky	69,1	42,2	40,8

Zdroj: vlastní

Podíl pohledávek byl nejvyšší v roce 2007 kdy činil téměř 70 %. V roce 2009 tedy klesl o přibližně 30 %. Největší částky v rámci pohledávek činí v roce 2007 položky poskytnuté provozní zálohy, které v procentuálním vyjádření tvoří téměř 42 % z celkových pohledávek.

Tab. 16. Finanční majetek (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	732 342	1 473 932	2 136 428

Zdroj: vlastní

Hodnota finančního majetku má ve sledovaných letech rostoucí průběh. Jeho hodnota se od roku 2007 zvýšila o 1 404 086 Kč. Finanční majetek města tvoří ceniny a ostatní běžné účty, kdy největší nárůst představovaly především ceniny, které se od roku 2007 zvýšily o 1 405 631 Kč. Město v roce 2009 nově nakoupilo ve velkém ceniny – pokutové bloky.

Tab. 17. Podíl finančního majetku na oběžných aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
Finanční majetek	2,3	3,5	4,2

Zdroj: vlastní

Podíl FM na OA vykazuje nejvyšší hodnoty v roce 2009. Jak již bylo zmíněno nárůst proběhl díky většímu nákupu cenin. Nejmenší hodnoty zaznamenal rok 2007 kdy podíl činil 2,3 %.

Tab. 18. Účty rozpočtového hospodaření (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	9 182 872	23 053 984	27 880 365

Zdroj: vlastní

Vývoj těchto účtů má rostoucí charakter. V peněžním plnění se částka od roku 2007 do roku 2009 zvýšila o 18 697 493 Kč. ÚRH tvoří základní běžný účet, běžné účty peněžních fondů, v roce 2007 také poskytnuté návratné peněžní výpomoci mezi rozpočty a poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím. Ve všech třech letech dále poskytnuté přechodné výpomoci podnikatelským subjektům a ostatním organizacím. Největší hodnoty představuje první zmíněný účet – a to základní běžný účet, který v roce 2009 představuje 93 % z celkového objemu tohoto účtu rozpočtového hospodaření.

Tab. 19. Podíl účtů rozpočtového hospodaření na oběžných aktivech (v %)

ROK	2007	2008	2009
ÚRH	28,4	54	54,6

Zdroj: vlastní

Z tabulky můžeme vidět, že mají tyto účty na oběžných aktivech výrazný podíl. Největší hodnoty jsou v letech 2008 a 2009 kdy vykazují shodnou hodnotu téměř 55 %. Od roku 2007 se zvýšily o 26,2 %.

7.2 Analýza pasiv

Co se týče pasiv nejprve je uvedena souhrnná tabulka celkových zdrojů krytí a následné rozdělení na vlastní zdroje a cizí zdroje. Následuje zhodnocení jednotlivých položek pasiv dle rozvahy. Viz. příloha PII.

Tab. 20. Struktura pasiv v letech 2007–2009 (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
Vlastní zdroje	2 231 526 897	2 199 611 235	2 284 521 156

Cizí zdroje	26 537 640	30 697 267	50 915 894
Celkem	2 258 064 537	2 230 308 502	2 335 437 050

Zdroj: vlastní

Z tabulky je vidět, že město Uherský Brod používá ke krytí stálých a oběžných aktiv z převážné části zdroje vlastní, což je pozitivní trend. Platí, že vlastní kapitál má být větší než cizí zdroje, protože cizí zdroje je nutno splatit. Ve sledovaném období dochází k nárůstu pouze cizích zdrojů, které se od roku 2007 zvýšily o 24 378 254 Kč. Co se týče vlastních zdrojů, dochází v roce 2008 k poklesu o 31 915 662 Kč, v roce 2009 naopak ke zvýšení o 84 909 921 Kč a tento rok vykazuje i nejvyšší hodnoty. V roce 2009 tvoří vlastní zdroje 97,8 % z celkových zdrojů, cizí zdroje zaujímají pouze 2,2 %.

Tab. 21. Struktura pasiv – podrobnější členění (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
VZ: MF a ZF	2 227 534 006	2 188 215 368	2 288 790 607
F a P fondy	7 160 664	7 219 078	7 505 390
ZKPRH	31 231 660	31 231 660	3 195 560
VH	- 34 399 433	- 27 054 871	- 14 970 401
CZ: Dl. závazky	1 422 004	1 446 003	1 433 003
Kr. závazky	15 785 027	21 976 977	22 138 648
Ban. úv. a půjčky	9 330 609	7 274 287	27 344 243

Zdroj: vlastní

V rámci podrobného členění tvoří majetkové fondy a zvláštní fondy (MF a ZF) fond dlouhodobého majetku a fond oběžných aktiv. Město využívá z finančních a peněžních fondů (F a P fondy) peněžní fondy a jiné finanční fondy. Do položky zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření (ZKPRH) zahrnuje pouze přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty.

Dlouhodobé závazky tvoří položka ostatní závazky, v členění krátkodobých závazků tvoří významnou složku dodavatelé, přijaté zálohy, zaměstnanci, závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, ostatní přímé daně a jiné závazky. Co se týče

bankovních úvěrů a půjček město využívá dlouhodobý bankovní úvěr. Viz. rozvaha v příloze.

Tab. 22. Podíl vlastních a cizích zdrojů krytí k celkovému objemu pasiv (v%)

ROK	2007	2008	2009
Vlastní zdroje	98,8	98,6	97,8
Cizí zdroje	1,2	1,4	2,2

Zdroj: vlastní

Cizí zdroje tvoří malou část celkového objemu pasiv, největší hodnotu dosáhly v roce 2009 a činily 2,2 %. Co se týče vlastních zdrojů, ty tvoří naprostou většinu a nejvyšší procento vykazují v roce 2007. Za povšimnutí stojí, že zatímco cizí zdroje mají ve sledovaném období rostoucí průběh, u vlastních zdrojů dochází k opačnému trendu.

Tab. 23. Majetkové fondy (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	2 227 534 006	2 188 215 368	2 288 790 607

Zdroj: vlastní

Ve sledovaném období zaznamenaly majetkové fondy kolísavý průběh. To znamená, že se z hodnoty roku 2007 snížily o 39 318 638 Kč na hodnotu v roce 2008. Rok 2009 vykázal nejvyšší hodnoty a oproti roku 2008 se suma zvýšila o 100 575 239 Kč. V procentuálním vyjádření se rok 2009 navýšil oproti roku 2007 o 2,7 %. Majetkové fondy se skládají v rámci pasiv města ze dvou fondů. Fond dlouhodobého majetku tvoří převážnou část těchto majetkových fondů. V roce 2009 tvoří 99,8 %. Druhým fondem je fond oběžných aktiv, který vykazuje ve sledovaném období shodnou hodnotu 4 437 489,45 Kč.

Tab. 24. Podíl majetkových fondů k vlastním zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
MF a ZF	99,8	99,5	100,2

Zdroj: vlastní

Z tabulky je zřejmé že majetkové fondy představují podstatnou část vlastních zdrojů. Nejvyšší podíl vykázal v roce 2009. Činí 100,2 % a je to dáno tím, že výsledek hospodaření má v průběhu let minusové hodnoty.

Tab. 25. Finanční a peněžní fondy (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	7 160 664	7 219 078	7 505 390

Zdroj: vlastní

Město si v rámci těchto fondů účtuje v rozvaze položky peněžní fondy a jiné finanční fondy. Z toho peněžní fondy představují větší část těchto fondů, např. v roce 2009 tvoří 95,2 %. Na jiné finanční fondy tedy v tomto roce připadá 4,8 %. V posloupnosti let mají fondy rostoucí charakter a nejvyšší položky dosahují v roce 2009.

Tab. 26. Podíl finančních a peněžních fondů k vlastním zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
F a P fondy	0,3	0,3	0,3

Zdroj: vlastní

Ve sledovaném období je tento podíl stejný a tvoří 0,3 % z vlastních zdrojů krytí. Z toho plyne, že tyto fondy tvoří pouze nepatrnou část vlastních zdrojů krytí.

Tab. 27. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	31 231 660	31 231 660	3 195 560

Zdroj: vlastní

Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření tvoří pouze jeden účet, a to přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty. V roce 2007 a 2008 se jednalo o stejnou částku 31 231 660 Kč. V roce 2009 došlo k rapidnímu snížení o 28 036 100 Kč z důvodu splácení půjček ze Státního fondu životního prostředí.

Tab. 28. Podíl zdrojů krytí prostředků RH k vlastním zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
ZKPRH	1,4	1,4	0,1

Zdroj: vlastní

V roce 2007 a 2008 je podíl k vlastním zdrojům stejný. V roce 2009 došlo ke snížení o 1,3 %. Jeho hodnota v roce 2009 činí pouze nepatrné procento 0,1.

Tab. 29. Výsledek hospodaření (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	- 34 399 433	- 27 054 871	- 14 970 401

Zdroj: vlastní

Výsledek hospodaření má v průběhu sledovaného období záporný charakter. Jsou vykazovány minusové hodnoty, které se však v roce 2009 snížily v poměru k roku 2007 o 19 429 032. Přesto pořád tvoří hodnotu minus 14 970 401. Výsledek hospodaření tvoří položky převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let, který vykazuje v rozvaze kladné hodnoty. Další účet představuje saldo výdajů a nákladů, který obsahuje kladnou hodnotu pouze v roce 2007. Posledním účtem je účet saldo příjmů a výnosů, který je ve všech třech letech záporný.

Tab. 30. Podíl výsledku hospodaření k vlastním zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
VH	- 1,5	- 1,2	- 0,6

Zdroj: vlastní

Podíl výsledku hospodaření k vlastním zdrojům krytí má ve sledovaném období záporný charakter. Nejhorší výsledky vykazuje v roce 2007 a činí minus 1,5 %. V roce 2008 došlo ke snížení o 0,3 %, v roce 2009 došlo k dalšímu snížení o 0,6 %.

Tab. 31. Dlouhodobé závazky (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	1 422 004	1 446 003	1 433 003

Zdroj: vlastní

Dlouhodobé závazky města tvoří pouze účet ostatní dlouhodobé závazky. Ve sledovaném období má kolísavý charakter. Nejvyšší hodnoty vykazuje v roce 2008, kdy se od minulého roku zvýšila o 23 999 Kč, což v procentuálním vyjádření znamená navýšení v průměru o 1,7 %. V roce 2009 dochází vzhledem k roku 2008 ke snížení o 13 000 Kč.

Tab. 32. Podíl dlouhodobých závazků k cizím zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
Dl. závazky	5,3	4,7	2,8

Zdroj: vlastní

Podle tabulky lze zhodnotit, že dlouhodobé závazky představují malou část cizích zdrojů krytí a nejvyšší hodnoty vykazují v roce 2007 kdy činí 5,3 %. Mají klesající charakter v průběhu let. V dalším roce 2008 došlo ke snížení o 0,6 %. V roce 2009 již hodnota klesla na 2,8 % a toto snížení činilo oproti roku 2007 snížení o 2,5 %.

Tab. 33. Krátkodobé závazky (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	15 785 027	21 976 977	22 138 648

Zdroj: vlastní

Krátkodobé závazky mají ve sledovaném období rostoucí charakter. Nejvyšší hodnotu pozorujeme v roce 2009. Nejvyšší částku krátkodobých závazků představuje pro rok 2007 účet přijaté zálohy, v dalších letech ovšem převyšuje účet dodavatelé. V roce 2009 došlo ke zvýšení těchto závazků v porovnání s rokem 2007 o 6 353 621 Kč. V procentuálním vyjádření došlo k nárůstu přes 40 %.

Tab. 34. Podíl krátkodobých závazků k cizím zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
Kr. závazky	59,5	71,6	43,5

Zdroj: vlastní

Podíl krátkodobých závazků k cizím zdrojům krytí představuje nejvyšší částku v roce 2008. Jedná se o 71,6 % a od roku 2007 činil nárůst o 12,1 %. V roce 2009 hodnota klesá na 43,5 % a v procentuálním vyjádření se jednalo o snížení o 28,1 % oproti roku 2008.

Tab. 35. Bankovní úvěry a půjčky (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
CELKEM	9 330 609	7 274 287	27 344 243

Zdroj: vlastní

Podle tabulky můžeme vypočítat, že hodnota bankovních úvěrů a půjček má ve sledovaném období kolísavý charakter. Účet tvoří pouze dlouhodobé bankovní úvěry jejichž výše se v letech mění. V roce 2008 se oproti roku 2007 snížily o 2 056 322 Kč. V procentuálním vyjádření došlo o snížení přes 28,2 %. Rok 2009 vykazuje nejvyšší hodnotu a činí 27 344 243 Kč. Jedná se o zvýšení v poměru z roku 2008 o 20 069 956 Kč.

Tab. 36. Podíl bankovních úvěrů a půjček k cizím zdrojům krytí (v %)

ROK	2007	2008	2009
Ban. úv. a půjčky	35,2	23,7	53,7

Zdroj: vlastní

Tabulka podílu bankovních úvěrů a půjček k cizím zdrojům krytí vykazuje nejvyšší hodnotu v roce 2009 kdy činí 53,7 %. Nejnižší hodnotu naopak představuje rok 2008. Rozdíl mezi těmito dvěma lety je přesně 30 %.

8 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA UHERSKÝ BROD

Jako další část analýzy hospodaření města se zaměřím na analýzu rozpočtového hospodaření. Nejprve se zaměřím na analýzu rozpočtových příjmů a rozpočtových výdajů s příslušným členění těchto příjmů a výdajů. Pracuji zde s rozpočtem schváleným, upraveným a skutečným plněním. Jako materiály mi poslouží rozpočty a závěrečné účty města za období 2007–2009.

Tab. 37. Vývoj schváleného rozpočtu (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
Příjmy	391 512 200	477 524 500	507 471 100
Výdaje	400 798 000	463 451 300	530 526 900
Saldo	- 9 285 800	14 073 200	- 23 055 800

Zdroj: vlastní

Rozpočet byl v letech 2007 a 2009 schválen jako schodkový. Pouze v roce 2008 převyšovaly příjmy nad výdaji a byl klasifikován jako přebytkový. Stejně jako příjmy mají v posloupnosti let rostoucí charakter i výdaje. Tento rozdíl znamenal v roce 2009 nárůst příjmů o 115 958 900 Kč ve srovnání s rokem 2007. Nárůst výdajů činil za stejné období 129 728 900 Kč.

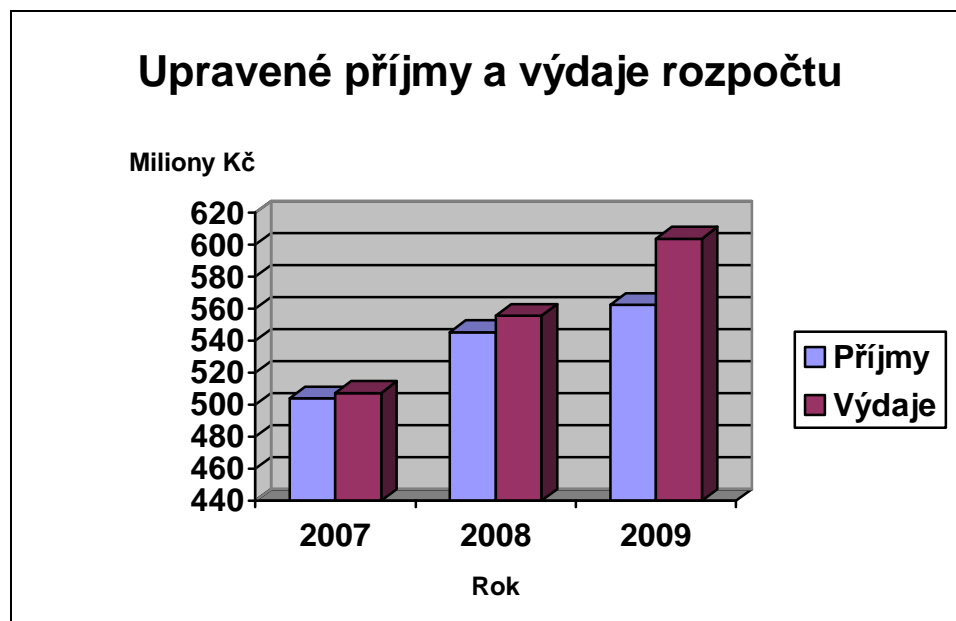
Tab. 38. Vývoj upraveného rozpočtu (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
Příjmy	504 029 772	545 349 828	562 328 493
Výdaje	507 324 313	555 639 188	603 651 166
Saldo	- 3 294 541	- 10 289 360	- 41 322 673

Zdroj: vlastní

Z analýzy upraveného rozpočtu příjmů a výdajů vidíme, že nejbližší schválenému rozpočtu je rok 2007. V tomto roce sice došlo ke zvýšení příjmů i výdajů, ale schodek je oproti schválenému nižší o 5 991 259 Kč. Naproti tomu rok 2008 zaznamenal výrazné snížení schodku, kdy v rozpočtu skutečném byl schválen jako přebytkový, ovšem v upraveném plnění je klasifikován jako schodkový. Tento rozdíl mezi schodky činí propad o 24 362 560 Kč.

Graf 1. Analýza upravených příjmů a výdajů rozpočtu (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní

8.1 Analýza rozpočtových příjmů

Nejprve se zaměřím na analýzu rozpočtových příjmů. Porovnám rozpočet schválený, upravený a skutečnost. Rozdělím si příjmy na daňové, nedaňové, kapitálové příjmy, investiční a neinvestiční dotace.

Tab. 39. Plnění rozpočtu příjmů (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
Rozpočet schválený	391 512 200	477 524 500	507 471 100
Rozpočet upravený	504 029 772	545 349 828	562 328 493
Skutečnost	502 852 434	555 621 196	559 062 381

Zdroj: vlastní

Ve všech třech letech město schvalovalo rozpočet s nižšími příjmy, než jaké byly ve skutečnosti. V roce 2007 činil tento rozdíl 111 340 234 Kč, v roce 2008 se snížil na 78 096 696 Kč a v roce 2009 zaznamenal nejmenší rozdíl 51 591 281 Kč. Největší rozdíl mezi příjmy schválenými a skutečnými zaznamenal tedy rok 2007. Tento rozdíl byl zapříčiněn nárůstem daňových příjmů o 8 490 483 Kč, nedaňových příjmů o 3 453 165 Kč,

kapitálových příjmů o 4 546 744 Kč, neinvestičních dotací o 65 105 150 Kč a investičních dotací o 29 744 692 Kč.

Tab. 40. Plnění rozpočtu příjmů (v%)

Rok	2007	2008	2009
Plnění schváleného rozpočtu	128,43	116,35	110,16
Plnění upraveného rozpočtu	99,76	101,88	99,41

Zdroj: vlastní

V této tabulce je znázorněno plnění rozpočtových příjmů v procentech. V roce 2007 byly skutečné rozpočtové příjmy oproti schváleným příjmům vyšší o 28,43 %. Na rozdíl od rozpočtu upraveného, který byl vyšší než skutečný o 0,24 %. Jednalo se o navýšení v peněžním vyjádření o 1 177 338 Kč.

V roce 2008 byly skutečné rozpočtové příjmy oproti příjmům schváleným vyšší o 16,35 %. Po úpravách rozpočtu však tyto příjmy převýšily skutečnost pouze o 1,88 %.

V roce 2009 představuje navýšení rozpočtových příjmů o 10,16 % a po úpravách dochází opět k navýšení upraveného rozpočtu o 0,59 %. Toto navýšení činí v peněžním vyjádření 3 266 112 Kč.

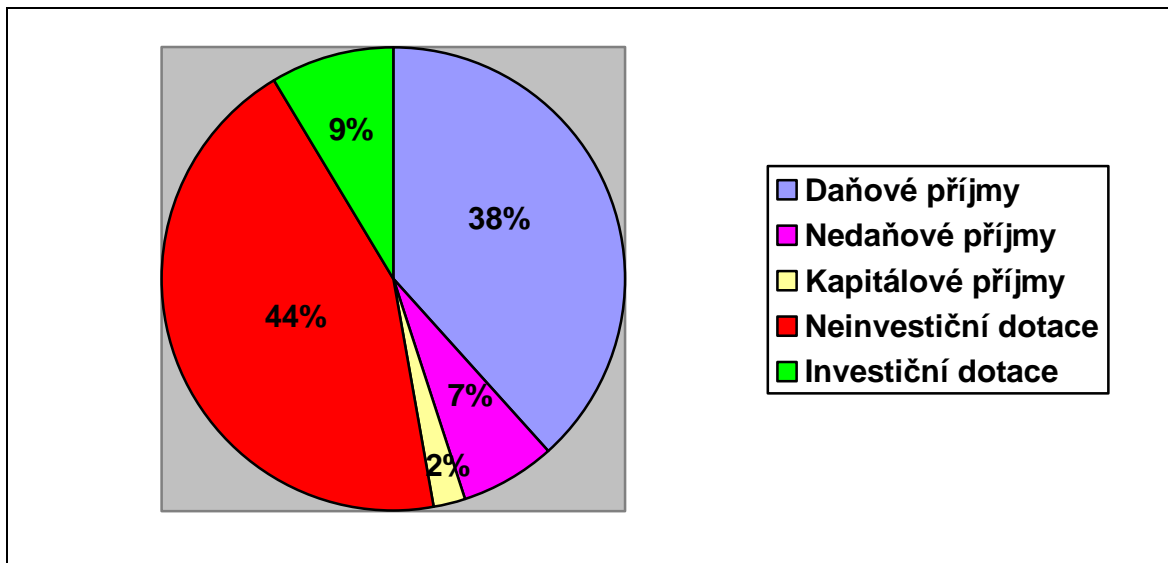
Tab. 41. Struktura skutečných příjmů (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Daňové příjmy	192 582 683	211 834 179	180 940 756
Nedaňové příjmy	34 378 165	37 539 571	31 134 544
Kapitálové příjmy	10 396 744	25 343 922	16 795 675
Neinvestiční dotace	222 051 150	252 624 481	256 588 267
Investiční dotace	43 443 692	28 279 043	73 603 139
Celkem	502 852 434	555 621 196	559 062 381

Zdroj: vlastní

V tabulce je znázorněno rozdělení skutečných příjmů. Vidíme, že nejvyšší položky tvoří daňové příjmy a neinvestiční dotace. Naproti tomu nejmenší položky obsahují kapitálové příjmy.

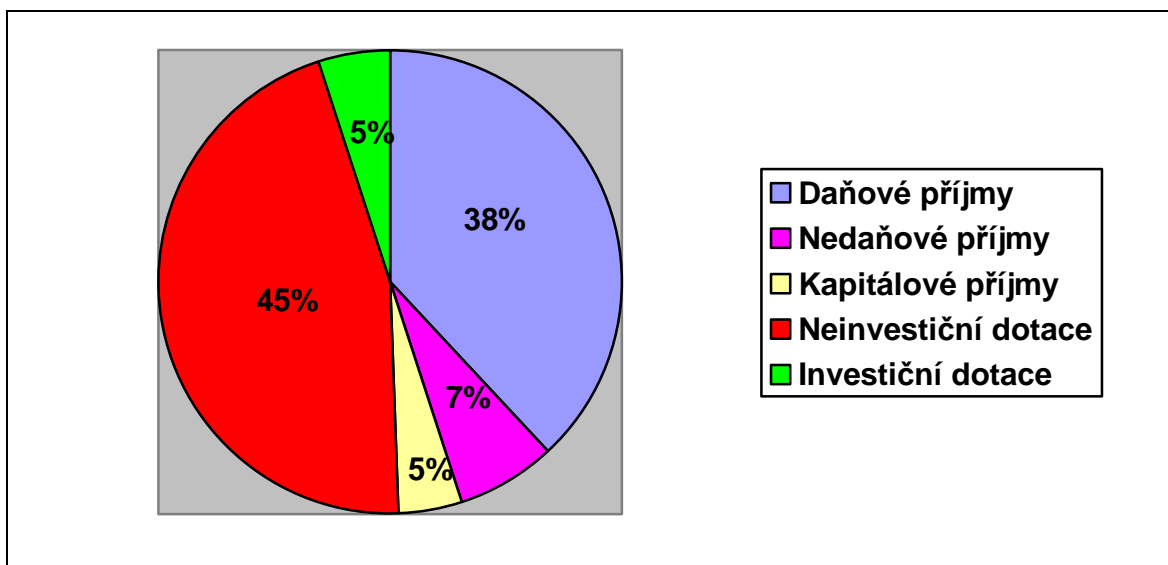
Graf 2. Poměr příjmů v roce 2007 (v %)

Zdroj: vlastní

V roce 2007 zauímají neinvestiční dotace 44 % z celkových příjmů. Daňové příjmy činí 38 %, třetí nejvyšší položku představují investiční dotace s 9 %, nedaňové příjmy tvoří 7 % a poslední nejnižší položku tvoří kapitálové příjmy s 2 %.

Graf 3. Poměr příjmů v roce 2008 (v %)

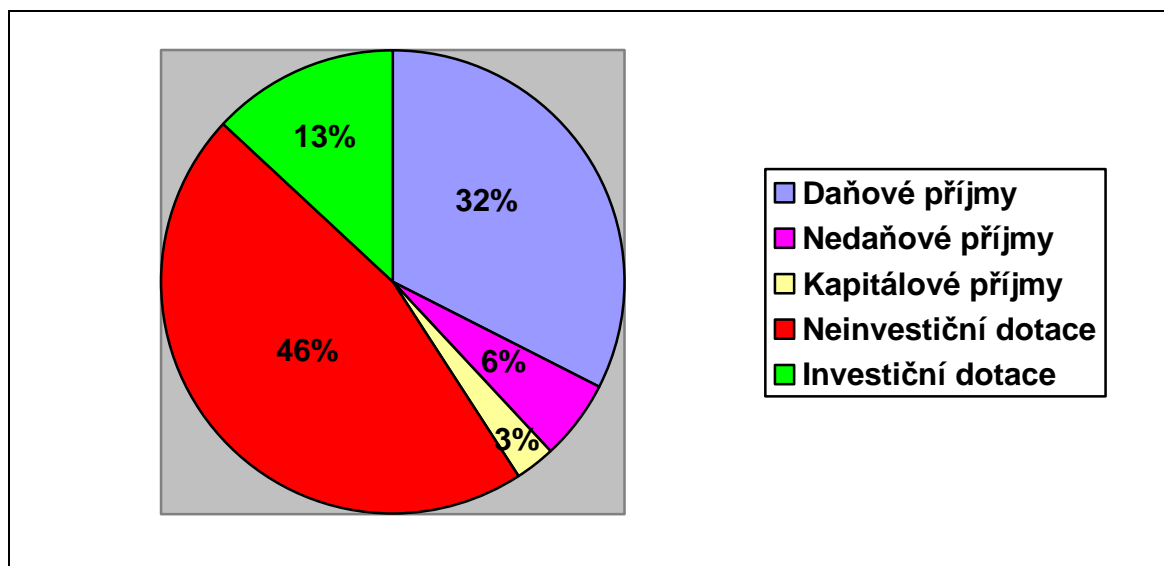

Zdroj: vlastní

V roce 2008 tvořily největší podíl na celkových příjmech neinvestiční dotace se 45 %, na daňové příjmy spadá 38 %, třetí v pořadí jsou nedaňové příjmy které tvoří 7 % z celkových příjmů a současně zauímají investiční dotace a kapitálové příjmy shodně 5 %.

Graf 4. Poměr příjmů v roce 2009 (v %)

Zdroj: vlastní

V roce 2009 tvořily nejvyšší podíl na celkových rozpočtových příjmech neinvestiční dotace, které činily 46 %, daňové příjmy zaujímají 32 %, investiční dotace v tomto roce zaujímaly 13 %, nejmenší podíl patří kapitálovým příjmům, které obsahovaly 3 % z celkových příjmů.

8.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou pro město Uherský Brod jedním z nejvýznamnějších zdrojů. Daňové příjmy obsahují daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty.

Tab. 42. Plnění rozpočtu daňových příjmů (v Kč)

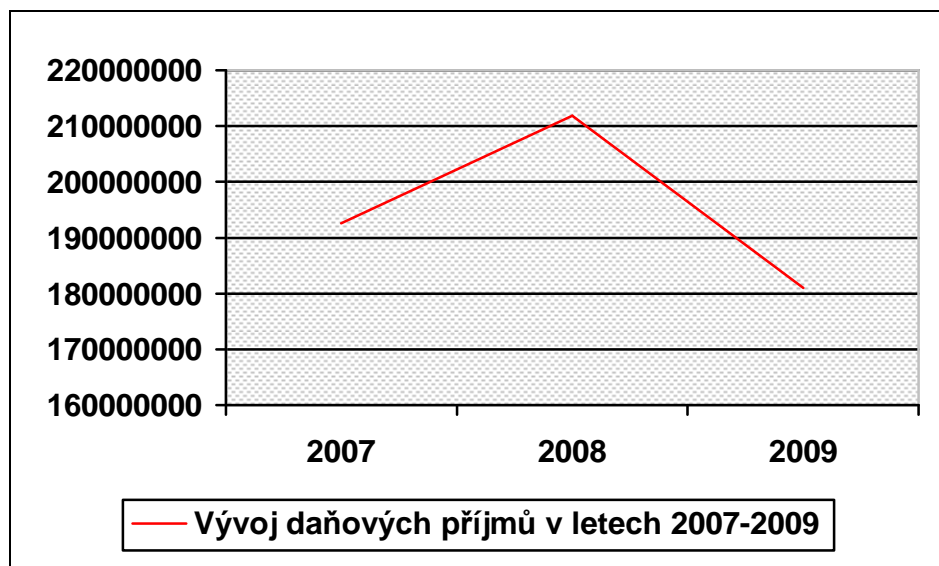
Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	184 092 200	196 769 000	215 570 000
Upravený rozpočet	190 092 200	204 771 991	179 362 172
Skutečnost	192 582 683	211 834 179	180 940 756

Zdroj: vlastní

Z tabulky vidíme, že daňové příjmy se v roce 2008 navýšily o 19 251 496 Kč, avšak v roce 2009 můžeme vypočítat pokles v porovnání s rokem 2008 o 30 893 423 Kč. Pokles může být zapříčiněn příchodem hospodářské krize v roce 2009 a s tím souvisejícím

poklesem těchto příjmů. Naznačuje tomu i schválený rozpočet, který byl v tomto roce poprvé schválen s vyššími daňovými příjmy než byla skutečnost.

Graf 5. Vývoj skutečných daňových příjmů (v Kč)

Zdroj: vlastní

Daň z příjmů FO

Tab. 43. Daň z příjmů FO (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Daň z příjmů FO:			
Ze závislé činnosti	30 689 342	29 075 025	27 004 542
Z podnikání	2 417 866	2 622 478	1 524 790
Ze sam. výd. činnosti 1,5 %	3 923 510	3 690 049	3 541 125
Z podnikání 30 %	9 004 838	12 375 570	3 195 866
Z kapitálových výnosů	2 075 127	2 606 197	2 516 117

Zdroj: vlastní

Podle zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti má ve sledovaném období klesající charakter, celkově se snížil o 3 684 800 Kč v roce 2009, za tímto snížením může stát omezení počtu pracovních míst a díky tomu nižší odvody města za své zaměstnance.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti zaznamenala výrazný pokles v roce 2009. Snížení v porovnání s rokem 2008 činí 10 426 316, což značí, že se výrazně zmenšují odvody fyzických osob z podnikání. Může to být také způsobeno zmenšením počtu těchto fyzických osob, které provozují samostatnou výdělečnou činnost v důsledku působení hospodářské krize.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů se v roce 2008 zvýšila o 531 070 Kč. Avšak v roce 2009 došlo k jejímu snížení v porovnání s rokem 2007 o 90 080 Kč.

Daň z příjmů PO

Tab. 44. Daň z příjmů PO (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Daň z příjmů PO	37 682 471	45 240 915	31 017 111

Zdroj: vlastní

Z tabulky vidíme, že daň z příjmů právnických osob má rostoucí charakter v roce 2008, kdy se zvýšila o 7 558 444 Kč, což v procentuálním vyjádření činí navýšení přes 20 %. V roce 2009 došlo k poklesu těchto daňových příjmů v porovnání s rokem 2008 o 14 223 804 Kč. V procentuálním vyjádření se jedná o snížení přibližně o 45,8 %.

Daň z přidané hodnoty

Tab. 45. Daň z přidané hodnoty (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
DPH	57 082 703	64 739 474	63 137 244

Zdroj: vlastní

Tato daň má v roce 2008 rostoucí charakter, zvýšila se o 7 656 771 Kč, v procentuálním vyjádření představuje navýšení o 13,4 %. V roce 2009 došlo pouze k nepatrnému snížení v porovnání s rokem 2008 o 1 602 230 Kč. Jedná se o snížení o 2,5 %.

8.1.2 Nedaňové příjmy

Tab. 46. Plnění rozpočtu nedaňových příjmů (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	30 925 000	37 612 500	29 181 000

Upravený rozpočet	34 317 821	35 335 947	30 313 580
Skutečnost	34 378 165	37 539 571	31 134 544

Zdroj: vlastní

Co se týče nedaňových příjmů, v roce 2007 byla skutečná výše těchto příjmů v porovnání se schváleným rozpočtem vyšší o 3 453 165 Kč, což v procentuálním vyjádření představuje navýšení o 11,16 %. Opačná tendence vznikla v roce 2008 kdy skutečný rozpočet byl nižší než rozpočet schválený a tento rozdíl činil 72 929 Kč. Znamená to, že město schvalovalo nedaňové příjmy s většími příjmy než byla skutečnost. V roce 2009 byla skutečná výše nedaňových příjmů o 1 953 544 Kč vyšší než schválený rozpočet. V procentuálním vyjádření činilo tohle navýšení 6,69 %.

8.1.3 Kapitálové příjmy

Tab. 47. Plnění rozpočtu kapitálových příjmů (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	5 850 000	17 020 000	16 520 000
Upravený rozpočet	10 399 416	23 115 000	19 748 000
Skutečnost	10 396 744	25 343 922	16 795 675

Zdroj: vlastní

Podle tabulky vidíme, že v roce 2007 se schválený rozpočet od rozpočtu skutečného lišil o 4 546 744 Kč. Skutečný rozpočet byl tedy o 77,72 % vyšší a v tomto roce byl i tento rozdíl největší. V roce 2008 byl rozdíl mezi schváleným rozpočtem a skutečností 8 323 922 Kč a v procentuálním vyjádření bylo skutečné plnění o 48,9 % vyšší. V roce 2009 byl rozdíl mezi rozpočtem schváleným a skutečným nejmenší a představoval rozdíl 275 675 Kč. Skutečné plnění bylo navýšeno pouze o 1,66 % oproti rozpočtu schválenému. Kapitálové příjmy má město Uherský Brod především z prodeje majetku a bytů.

8.1.4 Neinvestiční dotace

Tab. 48. Plnění rozpočtu neinvestičních dotací (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	156 946 000	219 032 000	185 686 000

Upravený rozpočet	222 801 080	253 839 582	256 242 365
Skutečnost	222 051 150	252 624 481	256 588 267

Zdroj: vlastní

Hodnota neinvestičních dotací se v průběhu let zvyšuje. Neinvestiční dotace tvoří většinu příjmů, proto jsou tyto hodnoty v rámci příjmů nejvyšší. V roce 2008 se tyto dotace navýšily o 30 573 331 Kč v porovnání s rokem 2007. Toto navýšení znamenalo v procentuálním vyjádření navýšení přibližně o 13,76 %. V roce 2009 následoval oproti roku 2008 opět nárůst, i když nebyl tak výrazný. Jednalo se o zvýšení o 3 963 786 Kč, což v procentuálním vyjádření činilo nárůst přibližně o 1,56 %. Město Uherský Brod využívá neinvestiční dotace především na sociální dávky, dotace na výkon přenesené působnosti.

8.1.5 Investiční dotace

Tab. 49. Plnění rozpočtu investičních dotací (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	13 699 000	7 091 000	60 514 100
Upravený rozpočet	46 419 255	28 287 308	76 662 376
Skutečnost	43 443 692	28 279 043	73 603 139

Zdroj: vlastní

Investiční dotace tvoří menší část celkových příjmů než neinvestiční dotace. Podle tabulky vidíme, že nejvyšší hodnoty zaznamenal rok 2009. Rozpočet schválený je zde o 46 815 100 Kč vyšší než hodnota z roku 2007. V roce 2008 došlo ke snížení skutečného plnění oproti roku 2007 o 15 164 649 Kč. V roce 2009 můžeme vypočítat značné navýšení investičních dotací v rámci skutečného plnění v porovnání s rokem 2008 o 45 324 096 Kč. V procentuálním vyjádření šlo o navýšení o 260 %. Šlo o nárůst investičních dotací z Evropské unie, dofinancování úvěrovým rámcem.

8.2 Analýza rozpočtových výdajů

Tab. 50. Plnění rozpočtu výdajů (v Kč)

ROK	2007	2008	2009
Rozpočet schválený	400 798 000	463 451 300	530 526 900

Rozpočet upravený	507 324 313	555 639 188	603 651 166
Skutečnost	486 787 446	542 295 672	580 064 818

Zdroj: vlastní

V rámci hodnocení hospodaření se nejprve zaměřím na analýzu celkových výdajů a poté zhodnotím výdaje provozní a kapitálové.

Z tabulky vidíme, že ve sledovaném období město schvalovalo rozpočet s nižšími výdaji, než jaké byly ve skutečnosti. V roce 2007 činil tento rozdíl 85 989 446 Kč, což v procentuálním vyjádření představovalo navýšení o 21,45 %.

V roce 2008 tento rozdíl představoval navýšení skutečného rozpočtu oproti rozpočtu schválenému o 78 844 372 Kč. V tomto roce byly skutečné výdaje oproti rozpočtovaným navýšeny v procentuálním vyjádření o 17 %.

V roce 2009 byl tento rozdíl nejmenší a činil 49 537 918 Kč. Skutečné výdaje převýšily výdaje schválené přibližně o 9,33 %. Největších celkových výdajů dosáhlo město právě v tomto roce.

Tab. 51. Plnění rozpočtu výdajů (v%)

Rok	2007	2008	2009
Plnění schváleného rozpočtu	121,45	117,01	109,33
Plnění upraveného rozpočtu	95,95	97,59	96,09

Zdroj: vlastní

Pomocí této tabulky můžeme vyzorovat a zhodnotit plnění rozpočtových výdajů ve sledovaném období. Vidíme, že v roce 2007 byly skutečné výdaje ve srovnání se schválenými výdaji vyšší o 21,45 %. Po změnách, které nastaly, byly naproti tomu skutečné výdaje nižší o 4,05 %. V roce 2008 skutečné výdaje převýšily schválené o 17,01 % a skutečné výdaje byly nižší o 2,41 %. Rok 2009 je skutečnosti v rámci sledovaného období nejbližší. Skutečné výdaje převýšily schválené o 9,33 %. Po změně rozpočtu byl upravený rozpočet nižší než rozpočet skutečný a došlo ke snížení o 3,91 %.

Tab. 52. Struktura skutečných výdajů (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Provozní výdaje	391 394 610	443 087 763	438 478 018
Kapitálové výdaje	95 392 836	99 207 909	141 586 800
Celkem	486 787 446	542 295 672	580 064 818

Zdroj: vlastní

Z tabulky je zřejmé, že provozní výdaje představují podstatnou a převážnou část výdajů města. Kapitálové výdaje slouží městu k financování dlouhodobých, investičních potřeb. Z tabulky vidíme, že nejvyšší hodnoty vykazovalo město v roce 2009, kdy se v porovnání s rokem 2008 celkové výdaje navýšily o 141 586 800 Kč. V procentuálním vyjádření došlo ke zvýšení přibližně o 6,96 %. V posloupnosti let vidíme, že mají kapitálové výdaje rostoucí charakter. Naproti tomu výdaje provozní mají vývoj nestabilní. Největší hodnoty mají provozní výdaje v roce 2008, kdy představují 81,7 % z celkových výdajů. V roce 2009 došlo v rámci provozních výdajů k úsporným opatřením z důvodu hospodářské krize, naopak v rámci kapitálových výdajů došlo ke zvýšenému čerpání dotací z Evropské unie.

8.2.1 Provozní výdaje

Tab. 53. Plnění rozpočtu provozních výdajů (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	326 862 000	407 114 625	380 989 900
Upravený rozpočet	405 634 108	446 821 031	448 227 283
Skutečnost	391 394 610	443 087 763	438 478 018

Zdroj: vlastní

Ve všech třech letech byly provozní výdaje schvalovány v nižších částkách, než k jakým došlo ve skutečnosti. V roce 2007 činil tento rozdíl 64 532 610 Kč a byl nejvyšší v rámci sledovaného období. V roce 2008 převýšilo skutečné plnění rozpočet schválený o 35 973 138 Kč. Bylo tedy vyšší o 8,83 %. Co se týče roku 2009 byl rozdíl mezi rozpočtem schváleným a skutečností 57 488 118 Kč. Tento rozdíl znamenal v procentuálním vyjádření navýšení skutečnosti přes 15 %.

Tab. 54. Plnění rozpočtu provozních výdajů (v %)

Rok	2007	2008	2009
Plnění schváleného rozpočtu	119,74	108,83	115,08
Plnění upraveného rozpočtu	96,48	99,16	97,82

Zdroj: vlastní

Ve sledovaném období byly skutečné výdaje ve srovnání se schválenými vyšší. Například v roce 2007 se jednalo o zvýšení o 19,74 %. Z hlediska upraveného rozpočtu je zde největší rozdíl v roce 2007. Zde převyšoval upravený rozpočet skutečné výdaje o 3,52 %.

8.2.2 Kapitálové výdaje

Tab. 55. Plnění rozpočtu kapitálových výdajů (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Schválený rozpočet	73 936 000	56 336 675	149 537 000
Upravený rozpočet	101 690 205	108 818 157	155 423 883
Skutečnost	95 392 836	99 207 909	141 586 800

Zdroj: vlastní

Pro rok 2007 a 2008 platí, že skutečné kapitálové výdaje převýšily výdaje schváleného rozpočtu. Pouze v roce 2009 můžeme zaznamenat, že byly kapitálové výdaje schváleny vyšší, než byla skutečnost.

V roce 2007 převýšily skutečné výdaje schválený rozpočet o 21 456 836 Kč, v procentuálním vyjádření je převýšily o 29 %. V roce 2008 je rozdíl mezi schváleným rozpočtem a skutečností ještě vyšší a činí 42 871 234 Kč, což v procentech znamená zvýšení přes 76 %. Jak již bylo zmíněno, v roce 2009 došlo ke zvýšení rozpočtu schváleného oproti skutečnosti o 7 950 200 Kč. Ve sledovaném období mají skutečné kapitálové výdaje rostoucí charakter. Nedočerpání kapitálových výdajů dle skutečné realizace stavebních prací vede k rozdělování investičních akcí do více let.

Tab. 56. Plnění rozpočtu kapitálových výdajů (v %)

Rok	2007	2008	2009
Plnění schváleného rozpočtu	129,02	176,09	94,68

Plnění upraveného rozpočtu	93,80	91,16	91,09
----------------------------	-------	-------	-------

Zdroj: vlastní

Z tabulky vidíme, že v roce 2007 a 2008 skutečné kapitálové výdaje převyšovaly výdaje schválené. V roce 2008 byl tento rozdíl nejzřetelnější a činil 76,09 %. V roce 2009 naproti tomu vidíme, že schválený rozpočet převýšil skutečný o 5,32 %. Co se týče rozpočtu po úpravách, můžeme zhodnotit, že rok 2007 byl nejbližší skutečnosti a skutečné výdaje byly nižší o 6,2 %.

8.3 Financování

V rámci financování zjišťujeme pokrytí salda příjmů a výdajů, kdy se může dosáhnou buď přebytku $P > V$ nebo schodku, kdy $V > P$. Financování ovlivňují splátky půjček, změny stavů běžných účtů, případně operace na zajištění likvidity.

Tab. 57. Financování v letech 2007–2009 (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Celkové příjmy	502 852 434	555 621 196	559 062 381
Celkové výdaje	486 787 446	542 295 672	580 064 818
Saldo příjmů a výdajů	16 064 988	13 325 524	- 21 002 437
FINANCOVÁNÍ	- 16 064 988	- 13 325 524	21 002 437

Zdroj: vlastní

V roce 2007 a 2008 vykázalo město zisk. Naproti tomu v roce 2009 vykázalo město Uherský Brod deficitní rozpočet.

8.4 Analýza zadluženosti

Pojem zadluženost vyjadřuje skutečnost, že město využívá k financování svých aktiv a činnosti cizí zdroje (dluh). Na financování aktiv se v určité míře podílí jak vlastní kapitál, tak i kapitál cizí. Využívání cizích zdrojů je v dnešní době nezbytné. Platí obecná zásada, že vlastní kapitál má být pokud možno vyšší než cizí vzhledem k tomu, že cizí kapitál je nutno splatit. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost.

Tab. 58. Cizí zdroje, celková aktiva (v Kč)

Rok	2007	2008	2009
Cizí zdroje	26 537 640	30 697 267	50 915 894
Celková aktiva	2 258 064 537	2 230 308 502	2 335 437 050

Zdroj: vlastní

V tabulce jsou zobrazeny cizí zdroje a celková aktiva za sledované období v plné výši a slouží k výpočtu celkové zadluženosti, kdy cizí zdroje dělíme celkovými aktivy.

Tab. 59. Celková zadluženost (v %)

Rok	2007	2008	2009
Zadluženost	1,17	1,37	2,18

Zdroj: vlastní

Podle výpočtů vidíme, že zadluženost města je velmi malá. Nejpriznivější hodnoty vykazuje rok 2007 kdy zadluženost dosáhla pouze 1,17 %. Nejvyšší hodnoty pozorujeme v roce 2009 kdy zadluženost dosáhla 2,18 %.

8.5 Dluhová služba

Pro zastupitelstva a pro banky je zásadní ukazatel tzv. dluhová služba, který ovlivňuje posuzování žádostí o přidělení dotací nebo úvěrů. Neměl by překročit výši 30 %.

Tento ukazatel se ve sledovaném období vyvíjel příznivě, v žádném roce nedošlo k jeho překročení o 30 %. V roce 2007 a 2008 jsou čísla velmi příznivá, v roce 2009 již však dluhová služba překročila 10% hranici na 11,78 % a je za sledované období nejvyšší. Je to dáno tím, že se téměř 2x zvýšily výdaje za splátky jistin a dluhopisů. V roce 2009 sice došlo oproti roku 2008 ke snížení výdajů na platby úroků a leasingu, ale zároveň v tomto roce bylo dosaženo menších daňových i nedaňových příjmů. Jednalo se o rozdíl v příjmech o 37 298,5 tis. Kč.

Nejpříznivěji se jeví rok 2008 kdy je ukazatel dluhové služby nejnižší a činí 5,67 %.

Tento ukazatel dluhová služba se může jevit jako neobjektivní, neboť se do něho promítají splátky revolvingového úvěru.

Tab. 60. Dluhová služba v roce 2007 (v tis. Kč)

Číslo řádku	Název položky	Stav k 31.12.2007
1	Daňové příjmy (po konsolidaci)	192 582,67
2	Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	34 378,15
3	Přijaté dotace – souhrnný dotační vztah	38 585,76
4	Dluhová základna (ř. 1 + 2 + 3)	265 546,58
5	Úroky	1 541,83
6	Splátky jistin a dluhopisů	18 160,39
7	Splátky leasingu	177,67
8	Dluhová služba (ř. 5 + 6 + 7)	19 879,89
9	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (ř. 8 / ř. 4)	7,49

Zdroj: vlastní

Tab. 61. Dluhová služba v roce 2008 (v tis. Kč)

Číslo řádku	Název položky	Stav k 31.12.2008
1	Daňové příjmy (po konsolidaci)	211 834,19
2	Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	37 539,61
3	Přijaté dotace – souhrnný dotační vztah	39 596,34
4	Dluhová základna (ř. 1 + 2 + 3)	288 970,14
5	Úroky	1 919,82
6	Splátky jistin a dluhopisů	14 265,32
7	Splátky leasingu	208,70
8	Dluhová služba (ř. 5 + 6 + 7)	16 393,84
9	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (ř. 8 / ř. 4)	5,67

Zdroj: vlastní

Tab. 62. Dluhová služba v roce 2009 (v tis. Kč)

Číslo řádku	Název položky	Stav k 31.12.2009
1	Daňové příjmy (po konsolidaci)	180 940,75
2	Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	31 134,55
3	Přijaté dotace – souhrnný dotační vztah	40 481,20
4	Dluhová základna (ř. 1 + 2 + 3)	252 556,50
5	Úroky	1 115,24
6	Splátky jistin a dluhopisů	28 476,49
7	Splátky leasingu	169,55
8	Dluhová služba (ř. 5 + 6 + 7)	29 761,28
9	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (ř. 8 / ř. 4)	11,78

Zdroj: vlastní

9 ROZPOČTOVÝ VÝHLED MĚSTA UHERSKÝ BROD

Jako druhotný cíl mé práce si kladu nastínění možného vývoje hospodaření města Uherský Brod v letech 2010–2013.

Nejprve uvedu možný budoucí vývoj příjmů v jednotlivých letech, následuje nástin jak provozních, tak kapitálových výdajů.

Pokusím se také o možný vývoj ukazatele financování až do roku 2013.

Tab. 63. Rozpočtový výhled – příjmy v letech 2010–2013 (v tis. Kč)

Příjmy (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	191 934	194 693	198 914	204 710
- z toho DPFO, DPPO, DPH	137 936	140 695	144 916	150 712
Nedaňové příjmy	32 000	32 320	32 643	32 970
Kapitálové příjmy	9 370	2 000	2 000	2 000
Neinvestiční dotace	221 463	226 177	230 997	235 926
- z toho dotace na výkon MÚ	40 481	41 695	42 946	44 235
- dotace na sociální dávky	174 965	178 464	182 034	185 674
- ostatní neinvestiční dotace	6 017	6 017	6 017	6 017
Investiční dotace	20 984	84 100	64 000	29 750
PŘÍJMY CELKEM	475 751	539 289	528 554	505 356
Nárůst daňových výnosů	0 %	2 %	3 %	4 %
+ Prodeje zasíťovaných pozemků Díly			6 000	7 000

Zdroj: vlastní

V rámci nedaňových příjmů se počítá s nárůstem 1 %. Nárůst dotací na výkon MÚ 3 % s výjimkou roku 2010. Dotace na sociální dávky nárůst 2 %. Ostatní neinvestiční dotace nulové navýšení. Nárůst daňových výnosů o 0 %, 2 %, 3 %, 4 % znamená optimistickou variantu umírněnou, a tento nárůst je ovlivněn příchodem hospodářské krize. V předchozích letech byl tento nárůst daňových výnosů 5–7 % (optimistická varianta).

V rámci kapitálových příjmů se počítá od roku 2011 pouze se 2 mil Kč, prognóza je taková, že se nepočítá s žádnými prodeji např. bytů (město již v předchozích letech podstatnou část bytů ve svém vlastnictví prodalo do osobního vlastnictví). Prodeje zasíťovaných pozemků Díly jsou zatím ve stádiu úvah.

Tab. 64. Rozpočtový výhled – výdaje v letech 2010–2013 (v tis. Kč)

Provozní výdaje (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013
Provozní výdaje	400 542	406 297	412 145	418 086
- z toho sociální dávky	174 965	178 464	182 034	185 674
- výdaje na MÚ	86 313	87 176	88 048	88 928
- ostatní výdaje bez úroků	139 264	140 657	142 063	143 484
Splátky úroků z přijatých úvěrů	5 331	8 857	11 506	12 168
PROVOZNÍ VÝDAJE CELKEM	405 873	415 154	423 650	430 254
Kapitálové výdaje				
Parkovací plochy ve městě	500	1 000	1 000	1 000
Investice do Základní školy	0	0	1 500	1 500
Investice do Mateřské školky			500	500
Rekonstrukce BD ve vlast. města	400	400	400	400
Požiz. územně plán. dokumentace	770	400	400	400
Projekty k ostatním inv. akcím	4 474	3 000	2 000	2 000
Výkupy pozemků	2 000	2 000	2 000	2 000
Drobné investiční výdaje	150	150	150	150
Investice do výpočetní techniky	500	1 000	1 000	1 000
Dotační projekty financované z úv.	70 808	174 050	80 000	35 000
Ostatní kapitálové výdaje	38 368	29 376	29 231	33 657
CELKEM KAPITÁL. VÝDAJE	117 970	211 376	118 181	77 607
Předpokládané další investiční akce:				

Dokončení ZTV Díly		10 000	16 000	4 000
Dokončení kina Máj		12 000		
Spolufinancování projektu „Zateplení NeMsP“		7 000	6 000	7 000
Parkoviště v Dominikánské zahradě			10 000	20 000
Příspěvek na sítě			3 200	4 800

Zdroj: vlastní

Provozní výdaje: Sociální dávky předpoklad nárůstu 2 %. Výdaje na městský úřad růst o – 1 % (šetření, úsporná opatření rady města), 1 %, zahrnuje § 6171. Ostatní výdaje bez úroků růst o – 9 % (oproti roku 2009), 1 %.

Kapitálové výdaje: opakující se, pravidelné výdaje. V rámci investic do základních škol a mateřských školek se v roce 2010 a 2011 nepočítá s žádnými investicemi. Město neodepisuje majetek, proto si netvoří zdroje na jeho obnovení.

Co se týče předpokládaných investičních akcí, parkoviště v Dominikánské zahradě nedostane dotaci, bude muset být financováno z vlastních rozpočtů.

Příspěvek na vybudování inženýrských sítí, počítá se 200 Kč/m², max. 1 000 m² = 200 000 Kč.

Tab. 65. Rozpočtový výhled – financování (v tis. Kč)

Financování	2010	2011	2012	2013
Splátka:				
Hypotečního úvěru u ČS a. s.	- 444	- 468	- 480	- 502
Úvěru na DPS	- 592	- 592	- 592	- 592
Úvěru na CPA	- 1 650	- 1 650	- 1 650	- 1 650
Půjčky SFŽP – tep. čerpadla	- 686	0	0	0
Úvěru na real. dotačních projektů	- 19 444	- 84 100	- 64 000	- 29 750
+ Použití zůstatku fin. prostředků	100	0	0	0
+ Úvěr na realizaci dotačních proj.	70 808	174 050	80 000	35 000

FINANCOVÁNÍ CELKEM	48 092	87 240	13 278	2 506
Saldo krytí investičních akcí		376	31	4 857

Zdroj: vlastní

V tabulce můžeme vidět splátky přijatých úvěrů a jejich plánovaný vývoj v letech 2010–2013. Financování celkem má nejvyšší předpokládané hodnoty v roce 2011 a nejnižší plánované hodnoty v roce 2013.

Hypoteční úvěr u ČS, a. s. = úvěr u České spořitelny, a. s.

Úvěr na DPS= úvěr na dům s pečovatelskou službou.

Úvěr na CPA= úvěr na centrum pohybových aktivit (Aquapark Uherský Brod).

Půjčky SFŽP – tep. čerpadla= Půjčky ze Státního fondu životního prostředí na tepelné čerpadla.

10 OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ

Hlavní cíl mé bakalářské práce je navrhnouti možných opatření ke zlepšení hospodaření města Uherský Brod. Jako druhotný cíl jsem si vzala za úkol nastínění možného vývoje hospodaření.

Zastupitelstvo města každoročně schvaluje rozpočet, který je sestaven na základě očekávaných příjmů, podle kterých stanoví očekávané výdaje. V průběhu roku ještě dochází k jeho úpravám. Proto vznikají rozdíly mezi rozpočtem schváleným a skutečným.

Z analýzy hospodaření vyplynulo, že město sestavilo rozpočet s vyššími výdaji než příjmy v roce 2007 a 2009. V roce 2008 byly rozpočtové příjmy vyšší než rozpočtové výdaje o 14 073 200 Kč. Ve skutečnosti ale platilo, že výdaje převyšovaly příjmy pouze v roce 2009.

Z analýzy jsem zjistila, že nejvýznamnější položkou v oblasti příjmů jsou neinvestiční dotace, které jsou poskytovány na jednotlivé projekty. Druhou nejvýznamnější složkou v oblasti příjmů jsou příjmy daňové. Město je také úspěšné v získávání investičních dotací (v roce 2009 činí 13 % z celkových příjmů).

V oblasti rozpočtových výdajů tvoří většinu provozní výdaje, představují běžné, pravidelně se opakující platby v příslušném rozpočtovém roce, určené na provoz organizačních složek, náklady na činnosti městského úřadu, na platy zaměstnanců, výdaje na opravy a udržování, na sociální dávky, výdaje na nákup materiálu. Naproti tomu kapitálové výdaje tvoří menší část výdajů města a představují výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, výdaje na nákup akcií a majetkových podílů a investiční transfery.

Opatření ke zlepšení

Městu bych navrhovala:

- **Zvýšení příjmů** – omezená možnost u daní sdílených, možné zvýšení u místních poplatků, daňových výnosů a výnosů z pronájmu majetku.
- **Stabilizace nebo snížení provozních výdajů**, protože cílem správy veřejných prostředků u měst a obcí není vytvářet zisk, ale co nejefektivněji spravovat veřejné statky a zajišťovat služby pro své občany. Dlouhodobým cílem by mělo být zejména:

- udržení provozních výdajů na stabilní úrovni, případně snížení (např. personální audit, analýzy provozních výdajů, centralizace kopírování, automatizace procesů efektivním využitím výpočetní techniky, dobře nastavený vnitřní kontrolní systém, směrnice pro efektivní zadávání veřejných zakázek malého rozsahu (to se rozumí do 6 mil. Kč);
- v roce 2010 snížen stav zaměstnanců o 12;
- převod správy veřejného osvětlení do vlastní režie (režie úsporná);
- převod údržby veřejné zeleně pod město (místní hospodářská údržba chodníků);
- minimalizovat dopady dalších činností vyplývajících z nových zákonů či novelizací – např. plátcovství DPH, „chodníkový zákon“, nové zákony (reforma účetnictví, daňový řád účinný od příštího roku 2011, nový stavební zákon, zákon o sociálních službách apod.).
- **Maximální využití dotací z Evropské unie pro investiční projekty** – v souladu s plánem (příklad: ideální model 85 % z EU, 5 % ze státního rozpočtu, 10 % z vlastních finančních prostředků).
- **Schválit plán prioritních investičních akcí** – parkoviště, dopravní terminál u železničního nádraží, rekonstrukce čistírny odpadních vod, výstavba základní technické vybavenosti. Problémy mohou být:
  - výzvy k dotacím z Evropské unie;
  - 4- leté funkční období zastupitelstva města;
  - politická shoda.
- **Vytvoření rozpočtové rezervy** – pro mimořádné situace, havarijní stavy (těžce prosaditelné).

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnotit hospodaření města Uherský Brod a navrhnout možnosti ke zlepšení tohoto hospodaření.

Na základě prostudované literatury, závěrečných účtů a rozpočtů města Uherský Brod v letech 2007–2010 jsem sestavila analýzu aktiv a pasiv města a dále analýzu rozpočtových příjmů a výdajů. Nedílnou součástí analýzy hospodaření obce byl ukazatel zadluženosti a určení ukazatele dluhová služba.

Rok 2007

V roce 2007 město vykázalo zisk v hodnotě 16 064 988 Kč. Zadluženost města v tomto roce představovala pouze 1,17 %. Ukazatel dluhová služba dosahuje také příznivých výsledků 7,49 %.

Rok 2008

Co se týče roku 2008 město vykázalo zisk v hodnotě 13 325 524 Kč. Zadluženost města můžeme charakterizovat jako nízkou a v procentuálním vyjádření činí 1,37 %. V rámci ukazatele dluhové služby dosáhl rok 2008 nejpříznivějších hodnot za celé sledované období a vykazuje hodnotu 5,67 %.

Rok 2009

Tento rok je jediný, kdy skutečné celkové výdaje převyšovaly skutečné celkové příjmy o 21 002 437 Kč. Jde tedy o deficit. Zadluženost v tomto roce činila 2,18 % což bylo nejvíce za sledované období. Navýšení přinesl také ukazatel dluhová služba, kdy výsledky představovaly 11,78 %.

Celkové zhodnocení

Na základě analýzy hospodaření jsem došla k závěru, že město Uherský Brod má velmi příznivé hospodaření. Své finanční prostředky využívá efektivně na dosažení stanovených cílů. Ukazatel dluhová služba nám signalizuje, že město by mohlo ve všech třech letech bez menších problémů žádat o dotaci či úvěr, protože zadluženost města se drží pod hranicí 30 %.

V oblasti zadluženosti dosahuje město příznivých hodnot, využívá sice úvěru a leasingu, ale jeho výše je optimální a nijak nenarušuje rozpočet. Město včas hradí své závazky. Hospodaření města Uherský Brod lze charakterizovat jako velmi dobré.

RESUMÉ

Das Ziel der Bachelorarbeit ist die Analyse der Stadt-Verwaltung in den Jahren 2007–2010, die ein bedeutender Bestandteil des Finanzleitung ist und eng mit Finanzbuchhaltung verbunden ist. Das Hauptziel meiner Arbeit war vor allem die Festsetzung möglicher Empfehlungen.

In dieser Arbeit will ich die Finanzgesundheit der Stadt Uherský Brod analysieren.

Die Arbeit ist in zwei Teile geteilt.

Der theoretische Teil ist auf Erklärung der Problematik der Finanzanalyse ausgerichtet. Hier befindet sich die Beschreibung der grundlegenden Konzepte wie Gemeinschaft, Budget Zusammensetzung, Haushaltssysteme, Financial Analysis. Wichtig ist auch Stellung der Gemeiden in der Marktwirtschaft. Der theoretische Teil ist eine wichtige Unterlage für analytischer Teil.

In dem analytischen Teil sind gründe Information über die Gemeinde und über die organisatorische Struktur beschreiben. Erstens war eine Analyse der Aktiva und Passiva der Stadt Uherský Brod durchgeführt. Alle Ergebnisse werden in Tabellen und Grafiken angeordnet. Unterhalb der Tabelle ist immer durch das Wort Bewertung dieser Ergebnisse folgen. Als zweiter Teil wurde eine Analyse der Haushaltseinnahmen und –ausgaben berechnet. Meine Aufmerksamkeit wurde auch auf die Finanzierung konzentriert. Ein weiterer Teil der Analyse ist auch ein Indikator für den Schuldendienst. Dieser Indikator dient dazu, Schulden zu regulieren Gemeinschaft.

Im letzten Teil war die Perspektiven für die Zukunft finanziellen Aussichten der Stadt illustriert.

Der Abschluss der analytischen Teil geht aus den Ergebnissen diese Analyse aus. Aufgrund der Ergebnisse stelle ich fest, was gut und falsch ist. Dann schlage ich eine Lösung vor. Am Ende meiner Arbeit habe ich mich die erforderlichen Maßnahmen zu empfehlen.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou*. 1. vyd. Praha : Linde Praha, a. s., 2003. 237 s. ISBN 80-7201-403-X.
- [2] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance*. 1. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2002. 442 s. ISBN 80-86395-21-9.
- [3] MOCKOVČIAKOVÁ, A. a kol. *Příspěvkové organizace*. 1. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2006. 292 s. ISBN 80-7357-191-9.
- [4] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2002. 456 s. ISBN 80-86395-19-7.
- [5] SVOBODOVÁ, J., ŠAFRÁNEK, Z. *Účtová osnova a české účetní standardy*. 1. vyd. Ostrava : ANAG, s. r. o., 2004. 276 s. ISBN 80-7263-206-X.
- [6] VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha : Ekopress, s. r. o., 2003. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
- [7] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a. s., 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-1386-1.
- [8] MÁČE, M. *Finanční analýza obchodních a státních organizací*. 1. vyd. Praha : Grada, 2006. 169 s. ISBN 80-247-1558-9.
- [9] MOCKOVČIAKOVÁ, A. a kol. *Příspěvkové organizace 2008*. 1. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2008. 330 s. ISBN 978-80-7357-332-4.
- [10] *Http://www.ub.cz/* [online]. 2.0. Uherský Brod : 2003 [cit. 2010-03-31]. Historie města. Dostupné z WWW:
<<http://www.ub.cz/pages.aspx?rp=5&id=29&expandMenu=6>>.
- [11] *Http://www.ub.cz/* [online]. 2.0. Uherský Brod : 2003 [cit. 2010-04-03]. Programové prohlášení. Dostupné z WWW:
<<http://www.ub.cz/pages.aspx?rp=5&id=124&expandMenu=30>>.
- [12] *Http://www.czso.cz/* [online]. Praha : 2010 [cit. 2010-04-04]. Demografický vývoj obyvatel. Dostupné z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/4021-10>>.
- [13] Plnění rozpočtu města Uherský Brod v letech 2007–2009
- [14] Rozvaha v letech 2007–2009
- [15] Čerpání úvěru 2007, 2008, 2009

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek.
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek.
DFM	Dlouhodobý finanční majetek.
OA	Oběžná aktiva.
FM	Finanční majetek.
PRH	Položky rozpočtového hospodaření.
ÚRH	Účty rozpočtového hospodaření.
VZ	Vlastní zdroje.
MF	Majetkové fondy.
ZF	Zvláštní fondy.
F a P fondy	Finanční a peněžní fondy.
ZKPRH	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření.
VH	Výsledek hospodaření.
Ban. úv.	Bankovní úvěry.
MěÚ	Městský úřad.
FO	Fyzické osoby.
PO	Právnícké osoby.
DPH	Daň z přidané hodnoty.
MÚ	Městský úřad.
SFŽP	Státní fond životního prostředí.
ZTV	Základní technická vybavenost.
NeMsP	Městská nemocnice s poliklinikou.
DPS	Dům s pečovatelskou službou.
CPA	Centrum pohybových aktivit.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Uherský Brod.....</i>	<i>34</i>
<i>Obr. 2. Vnitřní předpis organizace – organizační řád MěÚ Uherský Brod.....</i>	<i>38</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Rozpočet obce v ČR</i>	23
<i>Tab. 2. Srovnání počtu obyvatel Uherského Brodu v jednotlivých letech</i>	37
<i>Tab. 3. Struktura aktiv v letech 2007–2009 (v Kč)</i>	39
<i>Tab. 4. Struktura aktiv – podrobnější členění (v Kč)</i>	39
<i>Tab. 5. Podíl aktiv na celkovém objemu plnění (v %)</i>	40
<i>Tab. 6. Dlouhodobý nehmotný majetek (v Kč)</i>	40
<i>Tab. 7. Podíl DNM na stálých aktivech (v %)</i>	41
<i>Tab. 8. Dlouhodobý hmotný majetek (v Kč)</i>	41
<i>Tab. 9. Podíl DHM na stálých aktivech (v %)</i>	41
<i>Tab. 10. Dlouhodobý finanční majetek (v Kč)</i>	41
<i>Tab. 11. Podíl DFM na stálých aktivech (v %)</i>	42
<i>Tab. 12. Zásoby (v Kč)</i>	42
<i>Tab. 13. Podíl zásob na oběžných aktivech (v %)</i>	42
<i>Tab. 14. Pohledávky (v Kč)</i>	43
<i>Tab. 15. Podíl pohledávek na oběžných aktivech (v %)</i>	43
<i>Tab. 16. Finanční majetek (v Kč)</i>	43
<i>Tab. 17. Podíl finančního majetku na oběžných aktivech (v %)</i>	43
<i>Tab. 18. Účty rozpočtového hospodaření (v Kč)</i>	44
<i>Tab. 19. Podíl účtů rozpočtového hospodaření na oběžných aktivech (v %)</i>	44
<i>Tab. 20. Struktura pasiv v letech 2007–2009 (v Kč)</i>	44
<i>Tab. 21. Struktura pasiv – podrobnější členění (v Kč)</i>	45
<i>Tab. 22. Podíl vlastních a cizích zdrojů krytí k celkovému objemu pasiv (v %)</i>	46
<i>Tab. 23. Majetkové fondy (v Kč)</i>	46
<i>Tab. 24. Podíl majetkových fondů k vlastním zdrojům krytí (v %)</i>	46
<i>Tab. 25. Finanční a peněžní fondy (v Kč)</i>	47
<i>Tab. 26. Podíl finančních a peněžních fondů k vlastním zdrojům krytí (v %)</i>	47
<i>Tab. 27. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření (v Kč)</i>	47
<i>Tab. 28. Podíl zdrojů krytí prostředků RH k vlastním zdrojům krytí (v %)</i>	47
<i>Tab. 29. Výsledek hospodaření (v Kč)</i>	48
<i>Tab. 30. Podíl výsledku hospodaření k vlastním zdrojům krytí (v %)</i>	48
<i>Tab. 31. Dlouhodobé závazky (v Kč)</i>	48
<i>Tab. 32. Podíl dlouhodobých závazků k cizím zdrojům krytí (v %)</i>	49

<i>Tab. 33. Krátkodobé závazky (v Kč).....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 34. Podíl krátkodobých závazků k cizím zdrojům krytí (v %).....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 35. Bankovní úvěry a půjčky (v Kč).....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 36. Podíl bankovních úvěrů a půjček k cizím zdrojům krytí (v %).....</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 37. Vývoj schváleného rozpočtu (v Kč).....</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 38. Vývoj upraveného rozpočtu (v Kč).....</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 39. Plnění rozpočtu příjmů (v Kč).....</i>	<i>52</i>
<i>Tab. 40. Plnění rozpočtu příjmů (v%).....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 41. Struktura skutečných příjmů (v Kč).....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 42. Plnění rozpočtu daňových příjmů (v Kč).....</i>	<i>55</i>
<i>Tab. 43. Daň z příjmů FO (v Kč).....</i>	<i>56</i>
<i>Tab. 44. Daň z příjmů PO (v Kč).....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 45. Daň z přidané hodnoty (v Kč).....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 46. Plnění rozpočtu nedaňových příjmů (v Kč).....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 47. Plnění rozpočtu kapitálových příjmů (v Kč).....</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 48. Plnění rozpočtu neinvestičních dotací (v Kč).....</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 49. Plnění rozpočtu investičních dotací (v Kč).....</i>	<i>59</i>
<i>Tab. 50. Plnění rozpočtu výdajů (v Kč).....</i>	<i>59</i>
<i>Tab. 51. Plnění rozpočtu výdajů (v%).....</i>	<i>60</i>
<i>Tab. 52. Struktura skutečných výdajů (v Kč).....</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 53. Plnění rozpočtu provozních výdajů (v Kč).....</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 54. Plnění rozpočtu provozních výdajů (v %).....</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 55. Plnění rozpočtu kapitálových výdajů (v Kč).....</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 56. Plnění rozpočtu kapitálových výdajů (v %).....</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 57. Financování v letech 2007–2009 (v Kč).....</i>	<i>63</i>
<i>Tab. 58. Cizí zdroje, celková aktiva (v Kč).....</i>	<i>64</i>
<i>Tab. 59. Celková zadluženost (v %).....</i>	<i>64</i>
<i>Tab. 60. Dluhová služba v roce 2007 (v tis. Kč).....</i>	<i>65</i>
<i>Tab. 61. Dluhová služba v roce 2008 (v tis. Kč).....</i>	<i>65</i>
<i>Tab. 62. Dluhová služba v roce 2009 (v tis. Kč).....</i>	<i>66</i>
<i>Tab. 63. Rozpočtový výhled – příjmy v letech 2010–2013 (v tis. Kč).....</i>	<i>67</i>
<i>Tab. 64. Rozpočtový výhled – výdaje v letech 2010–2013 (v tis. Kč).....</i>	<i>68</i>
<i>Tab. 65. Rozpočtový výhled – financování (v tis. Kč).....</i>	<i>69</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Analýza upravených příjmů a výdajů rozpočtu (v mil. Kč).....</i>	<i>52</i>
<i>Graf 2. Poměr příjmů v roce 2007 (v %).....</i>	<i>54</i>
<i>Graf 3. Poměr příjmů v roce 2008 (v %).....</i>	<i>54</i>
<i>Graf 4. Poměr příjmů v roce 2009 (v %).....</i>	<i>55</i>
<i>Graf 5. Vývoj skutečných daňových příjmů (v Kč) .....</i>	<i>56</i>

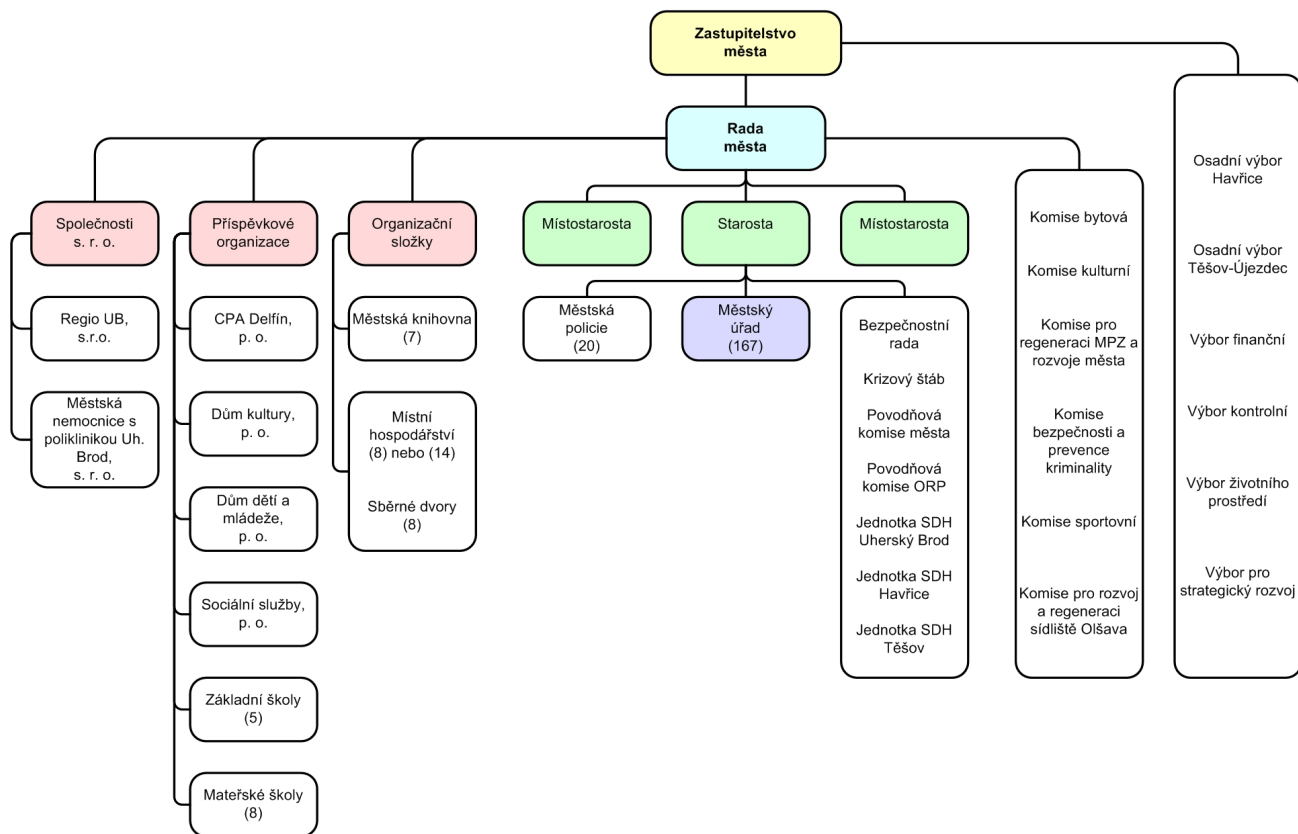
SEZNAM PŘÍLOH

P I Organizační řád MěÚ Uherský Brod

P II Rozvaha v letech 2007–2009

PŘÍLOHA PI: ORGANIZAČNÍ ŘÁD MĚŮ UHERSKÝ BROD

Organizační struktura Města Uherský Brod

PŘÍLOHA P II: ROZVAHA V LETECH 2007–2009

ROK	2007	2008	2009
AKTIVA			
A. Stálá aktiva celkem	2 225 781 678,92	2 187 649 626,86	2 284 353 117,97
1. Dlouhodobý nehmotný majetek			
Software	7 474 623,36	8 390 090,36	8 390 090,36
Drobný DNM	5 749 762,48	6 276 731,03	6 276 731,03
Ostatní DHM		76 808,55	76 808,55
2. Dlouhodobý hmotný majetek			
Pozemky	354 290 367,41	353 442 368,07	351 941 492,41
Umělecká díla a předměty	247 000,00	247 000,00	247 000,00
Stavby	1 445 045 221,77	1 513 842 508,29	1 591 088 434,71
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	76 124 569,17	80 902 028,82	83 604 610,68
Pěstitelské celky trvalých porostů	4 704 604,17	4 704 604,17	
Drobný DHM	29 042 475,96	30 432 180,96	31 913 257,62
Nedokončený DHM	174 519 934,60	60 912 186,61	82 391 572,61
Poskytnuté zálohy	160 000,00		
3. Dlouhodobý finanční majetek			
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	125 763 434,33	125 763 434,33	125 763 434,33
Dlužné cenné papíry	2 659 685,67	2 659 685,67	2 659 685,67
B. Oběžná aktiva celkem	32 282 858,36	42 658 875,16	51 083 932,09
1. Zásoby			
Materiál na skladě	69 952,44	95 238,49	231 448,67

2. Pohledávky			
Odběratelé			172,80
Poskytnuté provozní zálohy	9 331 182,77	8 958 628,37	10 934 034,64
Pohledávky za rozpočtové příjmy	6 663 523,03	6 549 840,13	7 247 467,63
Ostatní pohledávky	3 190 089,10	130 884,81	427 441,37
Pohledávky za zaměstnanci	1 342 626,10	908 021,00	843 661,50
Jiné pohledávky	1 770 270,81	1 488 346,43	1 382 912,52
3. Finanční majetek			
Ceniny	651 305,20	1 393 692,50	2 056 935,74
Ostatní běžné účty	81 036,74	80 239,22	79 492,25
4. Účty rozpočtového hospodaření			
Základní běžný účet	6 813 727,01	21 195 289,59	25 935 267,58
Běžné účty peněžních fondů	1 038 458,54	683 920,62	870 323,39
Poskytnuté návratné peněžní výpomoci mezi rozpočty	70 000,00		
Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím	370 000,00		
Poskytnuté přechodné výpomoci podnikatelským subjektům	90 686,62	500 000,00	500 000,00
Poskytnuté přechodné výpomoci ostatním organizacím	800 000,00	674 774,00	574 774,00
AKTIVA CELKEM	2 258 064 537,28	2 230 308 502,02	2 335 437 050,06

	2007	2008	2009
PASIVA			
A. Vlastní zdroje krytí	2 231 526 897,48	2 199 611 234,93	2 284 521 155,59
1. Majetkové fondy			

Fond dlouhodobého majetku	2 223 096 516,40	2 183 777 878,10	2 284 353 117,97
Fond oběžných aktiv	4 437 489,45	4 437 489,45	4 437 489,45
2. Finanční a peněžní fondy			
Peněžní fondy	6 805 938,66	6 865 150,12	7 152 208,39
Jiné finanční fondy	354 725,74	353 928,22	353 181,25
3. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření			
Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	31 231 660,00	31 231 660,00	3 195 560,00
4. Výsledek hospodaření			
Převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let	119 288,59	31 065 963,67	70 070 787,48
Saldo výdajů a nákladů	3 981 349,53	- 11 160 799,14	- 32 444 173,11
Saldo příjmů a výnosů	- 38 500 070,89	- 46 960 035,49	- 52 597 015,84
B. Cizí zdroje	26 537 639,80	30 697 267,09	50 915 894,47
1. Dlouhodobé závazky			
Ostatní dlouhodobé závazky	1 422 003,33	1 446 003,33	1 433 003,33
2. Krátkodobé závazky			
Dodavatelé	4 069 394,95	9 995 153,66	9 987 539,54
Přijaté zálohy	6 511 301,33	6 490 704,37	6 037 026,37
Zaměstnanci	89 941,00	42 391,00	72 438,00
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdrav. pojištění	1 706 738,00	1 692 086,00	2 051 499,00
Ostatní přímé daně	353 993,00	386 112,00	359 236,00
Jiné závazky	3 053 658,98	3 370 530,00	3 630 909,00
3. Bankovní úvěry a půjčky			

Dlouhodobé bankovní úvěry	9 330 609,21	7 274 286,73	27 344 243,23
PASIVA CELKEM	2 258 064 537,28	2 230 308 502,02	2 335 437 050,06

Zdroj: [14]